Kooperacja EFEKTYWNA i SKUTECZNA

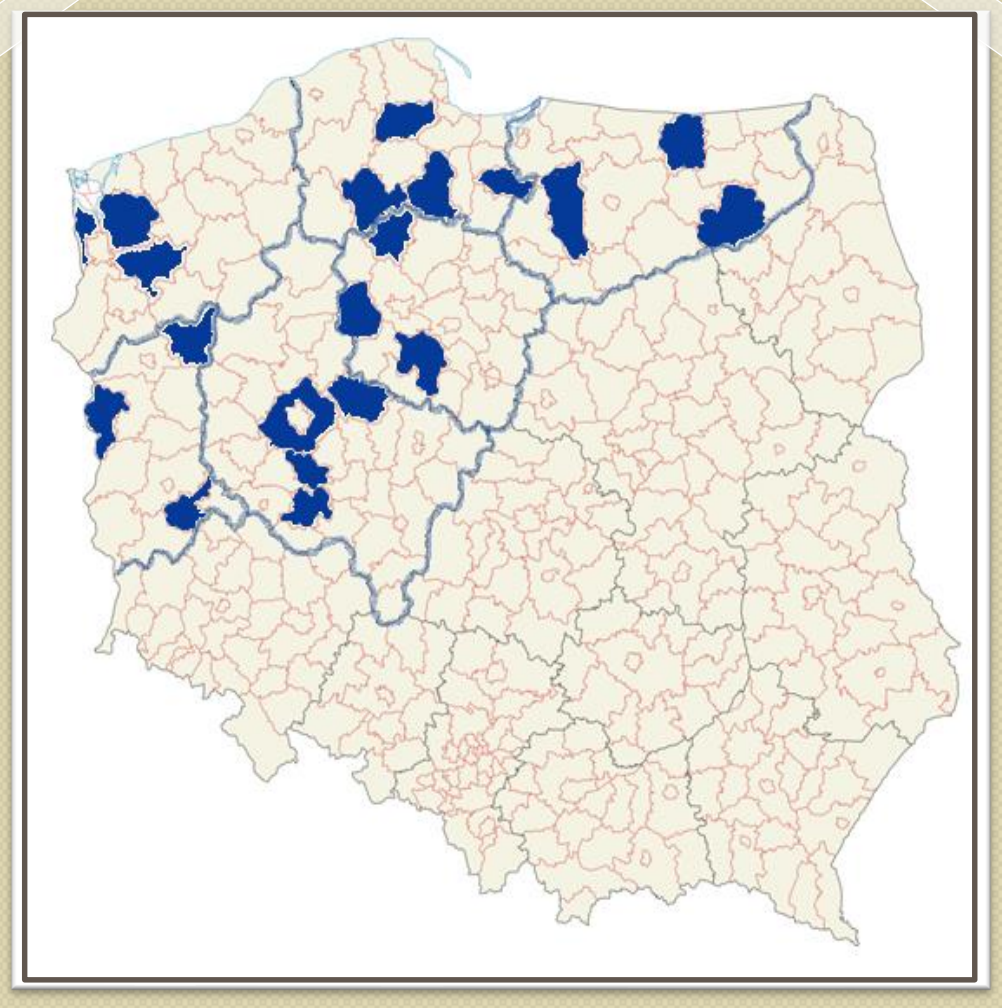

„Kooperacja efektywna i skuteczna”

II Makroregion

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Kooperacje 3d

Kooperacja EFEKTYWNA i SKUTECZNA

LIDERZY KOOPERACJI

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita Polska

Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, poprzez trzy projekty konkursowe realizowane w partnerstwie przez Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej w ramach Osi Priorytetowej II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna, Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014–2020 na terenie trzech makroregionów wyodrębnionych na potrzeby konkursu, zainicjowało opracowanie i testowanie oddolnych propozycji rozwiązań kooperacji instytucji pomocy i integracji społecznej z innymi podmiotami działającymi w sferze lokalnej polityki społecznej.

Celem wypracowanych i wdrożonych w ramach pilotażu w 151 gminach i powiatach na terenie 15 województw MODELI KOOPERACJI było wzmocnienie potencjału instytucji gminnych i powiatowych działających na rzecz włączenia społecznego, a przez to zwiększenie efektywności ich działań w tym obszarze.

Wypracowanie i wdrożenie modeli kooperacji pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej a podmiotami innych polityk sektorowych m. in. pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, sądownictwa i policji nr POWR 02.05.00-IP.03-00-014/17 z dnia 29.08.2017 r. (wersja ostateczna z dnia 11.10.2017 r.).

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

- **Województwo kujawsko-pomorskie:**
  - powiat nakielski – gmina Nakło nad Notecią i gmina Kcynia
  - powiat tucholski – gmina Tuchola
  - powiat inowrocławski – gmina Gniewkowo i gmina Kruszwica
- **Województwo lubuskie:**
  - powiat nowosolski – gmina Kożuchów
  - powiat strzelecko-drezdenecki – gmina Dobiegniew, gmina Drezdenko, gmina Strzelce Krajeńskie
  - powiat słubicki – gmina Cybinka
- **Województwo pomorskie:**
  - powiat kartuski – gmina Kartuzy i gmina Żukowo
  - powiat sztumski – gmina Dzierzgoń
  - powiat chojnicki – gmina Bursy
  - powiat starogardzki – gmina Skarszewy
- **Województwo warmińsko-mazurskie:**
  - powiat piski – gmina Pisz
  - powiat ostródzki – gmina Morąg i gmina Miłomłyn
  - powiat kętrzyński – gmina Korsze i gmina Reszel
- **Województwo wielkopolskie:**
  - powiat gnieźnieński – gmina Czerniejewo
  - powiat gostyński – gmina Krobia
  - powiat poznański – gmina Kostrzyn i gmina Swarzędz
  - powiat śremski – gmina Śrem
- **Województwo zachodniopomorskie:**
  - powiat goleniowski – gmina Goleniów i gmina Stepnica,
  - powiat policki – gmina Nowe Warpno
  - powiat starogardzki – gmina Dobrzany i gmina Chociwel

Makroregion II

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Korzyści wynikające z kooperacji międzyinstytucjonalnej

Kooperacja EFEKTYWNA I SKUTECZNA

Kooperacja…

język łaciński ‘’cooperatio’

co- "razem’’, *operari*- "pracować’’.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Warunki istnienia kooperacji:

- poczucie wspólnych interesów
- nieustanne dążenie do wyznaczania i zrealizowania wspólnych, zamierzonych celów,
- wzajemna troska o dobro każdego współpracownika,
- ciągłe nawiązywanie i podtrzymywanie dialogu między kooperantami,
- wzajemna tolerancja i akceptacja,
- współzależność organizacji,
- świadomość ograniczonej niezależności, swobody,
- odpowiednia relacja pomiędzy osobami zarządzającymi a pracownikami,
- umiejętne prowadzenie negocjacji, gotowość ustępstw,
- zdolność do kompromisów i podejmowania optymalnych decyzji;
- pertraktacje odnośnie systemu wynagrodzeń.

Za: Gilejko L., Towalski R. (2002). *Partnerzy społeczni. Konflikty, kompromisy, kooperacja*, POLTEX, Warszawa, s. 125 -137

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Obszary korzyści

Strategia kooperacyjna

Rozwój, badania i diagnozy

Przygotowanie usług i planów inwestycyjnych

(standaryzacji + holistyczne ujęcia)

Wspólne projekty na rzecz rozwoju infrastruktury

Organizacji szkoleń i treningów we wspólnych obszarach działań

Nawiązanie relacji przez poszczególne jednostki z odbiorcami i partnerami

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Strategia kooperacyjna

Wzrost kreatywności działania oraz swobodny dostęp w zdobywaniu dalszej wiedzy, umiejętności i praktyki

Zróżnicowanie w zakresie narzędzi, usług i rozwiązań praktycznych na danym terenie

Osiąganie sukcesów w wyniku podejmowanych działań i wzrost odporności na trudności, dzięki scaleniu zasobów partnerów kooperacji

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Finanse

>

OSOBY STARSZE

KOSZTY ZANIECHANIA

Koszty	*Alternatywne rozwiązania*
Skierowanie do Domu Pomocy Społecznej Koszt miesięczny to około **4 000 zł** Koszt ponoszony przez gminę w przypadku skierowania jednego podopiecznego: (4 000 x 1 osóba) x 70%= 2 800 zł/m-c **33 600 zł/rocznie** Koszt pobytu 10 osób w DPS (10 x 4 000) x 70% = 28 000 zł/m-c **336 000 zł rocznie**	**Dzienne Domy Pomocy Społecznej** Średni koszt pobytu w DDPS dla jednej osoby 308 zł/m-c 3 696 zł/rok Koszt pobytu 10 osób w DDPS (10 osób x 308 zł miesięcznie = 3 080 zł/m-c 36 960 zł/m-c ..... **Usługi opiekuńcze** **usługi opiekuńcze** **20 zł/h** 10 osób x 4 godz./dzień x 6 dni/tydz. = 240 h opiekuńczych 240 h/ tydz. x 4 tygodnie = 960h /m-c 960h x 20 zł/h = 19 200 zł 19 200 zł x 12 m-cy = 230 400 zł / rok **19 200 zł/m-c** **230 400 zł/rocznie** ..... **Mieszkania chronione/mieszkania wspomagane** Koszt pobytu i usług opiekuńczych świadczonych w mieszkaniu mieszkańcy ponoszą we własnym zakresie. Koszty gminy wynikają z ewentualnych dopłat do usług. Średni koszt pobytu w mieszkaniu chronionym/wspomaganym **850 zł/m-c** **10 200 zł./roczny** Koszt pobytu 10 osób w mieszkaniu chronionym **8 500 zł/m-c** **102 000 zł / rok**

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Pracownik socjalny

- Wielospecjalistyczne wsparcie w procesie planowania pracy z rodziną
- Sprawniejsze załatwianie spraw rodziny, które osadzone są w innych obszarach niż praca socjalna
- Zwiększenie zakresu wsparcia rodziny z jednoczesnym skróceniem czasu oczekiwania rodziny na konsultacje ze specjalistą
- Holistyczna diagnoza i monitoring procesu zmiany
- Skrócenie czasu reagowania na pojawiające się problemy za sprawą holistycznej pracy z rodziną
- Możliwość konsultacji z zespołem w chwilach trudności lub konieczności zmiany planu pracy z rodziną
- Sprawniejsze przekazywanie informacji pomiędzy specjalistami działającymi na rzecz tej samej rodziny

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Instytucja

- Wymiana wiedzy i doświadczeń miedzy specjalistami działającymi na rzecz tej samej rodziny
- Rozszerzona diagnoza rodziny, wykraczając poza pojedynczy problem specjalistyczny
- Łatwiejsza wieloaspektowa identyfikacja potrzeb rodziny
- Zwiększenie zakresu wsparcia możliwego do udzielenia rodzinom
- Komplementarność działań na rzecz poszczególnych rodzin
- Dostęp do wypracowanych standardów placówek działających na rzecz tej samej rodziny
- Spójność w holistycznym planie pracy z konkretną rodziną
- Sprawniejsze załatwianie spraw między instytucjami

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Rodzina

- **Łatwiejsza identyfikacja potrzeb nieuświadomionych przez rodzinę**
- **Uzyskanie holistycznego wsparcia z jednoczesnym skróceniem czasu nawiązania kontaktu z poszczególnymi specjalistami**
- **Szeroki dostęp do specjalistycznych usług**
- **Zwiększona skuteczność pomocy ze względu na jej holistyczny charakter**

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Kooperacje 3d

Kooperacja EFEKTYWNA i SKUTECZNA

LIDERZY KOOPERACJI

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój | Rzeczpospolita Polska | Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Nowy zapis po pilotażu

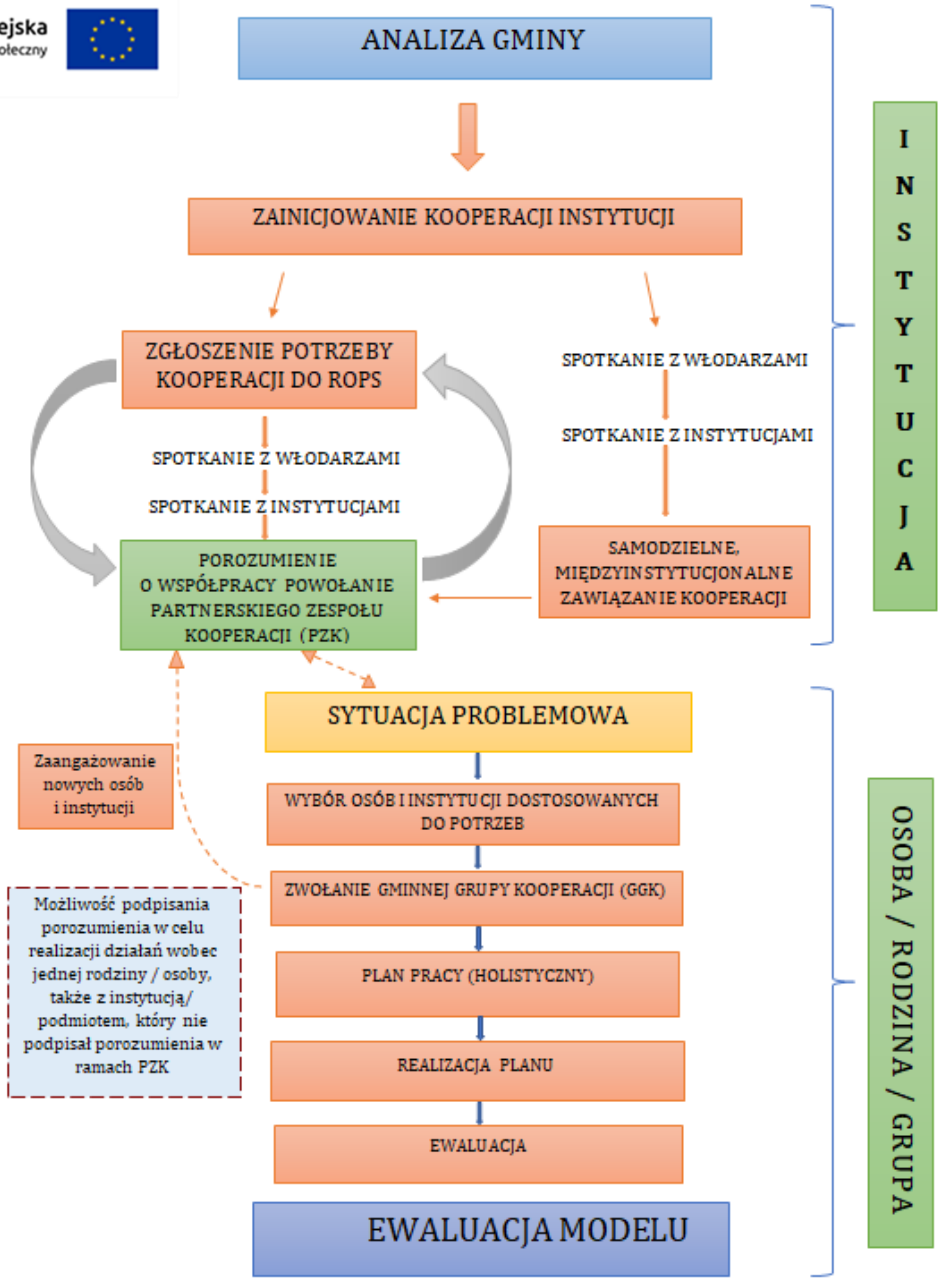

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

KARTA OCENY POZIOMU WSPÓŁPRACY MIĘDZYINSTYTUCJONALNEJ

Ocena dotychczasowej współpracy międzyinstytucjonalnej przy rozwiazywaniu problemu ..... w gminie .....
/bezrobocia, niepełnosprawności, inne/ /nazwa gminy/

Proszę o wskazanie konkretnych instytucji, które funkcjonują na Państwa terenie, wobec których widzicie **potrzebę współpracy** przy rozwiązywaniu powyższego problemu

Należy wziąć pod uwagę **wszystkie** instytucje działające na ternie gminy, jak również o zasięgu powiatowym, bez względu na rodzaj polityki sektorowej i podmiot prowadzący (np. organizacje pozarządowe).

Lp.	Nazwa instytucji	Współpraca*	Brak współpracy

*współpraca określa podejmowanie jakichkolwiek działań, bez względu na to, czy są to działania wynikające z przepisów prawa, czy wykraczające poza ten zakres.

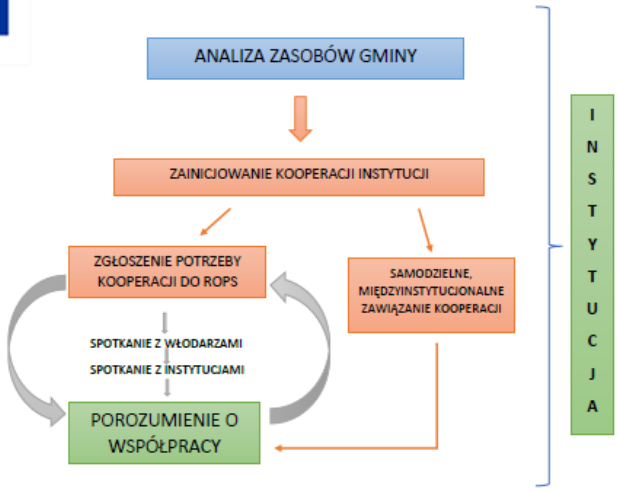

ANALIZA SIECI INSTYTUCJI POMOCOWYCH W GMINIE

Opis: Narzędzie służące do identyfikacji zależności pomiędzy instytucjami pomocowymi w danej gminie.

Narzędzie do punktu 3.1.3 w modelu.

1. Identyfikacja instytucji pracujących na rzecz pomocy
   Na tym etapie wypisujemy na kartce wszystkie instytucje, które uczestniczą w procesie pomocowym.

2. Identyfikacja zależności pomiędzy instytucjami
   Warunkiem przygotowania graficznego sieci (narysowanie wierzchołków i krawędzi) jest poprawne wypełnienie tabeli:
   a. W tabeli wpisywane są wszystkie instytucje zidentyfikowane w pkt. 1
   b. W celu ustalenia relacji pomiędzy instytucjami stosowane są dwa symbole
      - kierunek współpracy (kto najczęściej inicjuje kontakt – może być sytuacja w której pojawią się dwie strzałki)
        ↑ - ROPS inicjuje współpracę z POLICJĄ
        ↓ - POLICJA inicjuje współpracę z ROPS
      - intensywność kontaktów (ile razy średnio w miesiącu instytucja A kontaktuje się z instytucją B)
        w tabelce wpisujemy np. 8↑ co oznacza, że instytucja A kontaktuje się z instytucją B średnio 8 razy w miesiącu przy czym głównie kontakt jest inicjowany przez instytucję A.

Instytucja	OPS	ROPS	PCPR	POLICJA	INSTYTUCJA	INSTYTUCJA
OPS						
ROPS						
PCPR						
POLICJA						
INSTYTUCJA						
INSTYTUCJA						

Rysowanie sieci

Każda instytucja jest oznaczona kółkiem z nazwą z środku: OPS

Na kartce papieru (lub początkowo na tablicy) rysujemy (lub przypinamy magnesami) symbole wszystkich instytucji.
Następnie rysujemy połączenia pomiędzy nimi określając:
a. z jaką inną instytucją współpracuje dana instytucja (wszystkie połączenia),
b. jaki jest kierunek współpracy,
c. jaka jest częstość współpracy.
d. Częstość współpracy można oznaczyć poprzez odpowiednią grubość krawędzi lub odległość instytucji pomiędzy sobą (im częstsza współpraca tym są bliżej siebie)

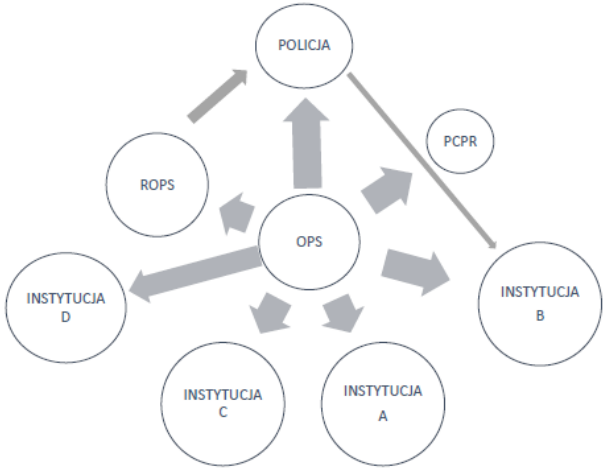

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój | Rzeczpospolita Polska | Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

PLAN KOOPERACJI INSTYTUCJI

Opis: Narzędzie dla pracownika socjalnego, które służy do podziału zadań w ramach rozwiązywania problemu rodziny
Narzędzie do punktu 3.3.2 w modelu

Instytucja	Osoba do kontaktu	Forma kontaktu (telefon, email)	Ilość (częstotliwość) kontaktu	Proponowane zadania	Zakładane rezultaty	Ocena rezultatów (kto, kiedy, w jaki sposób)

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój | Rzeczpospolita Polska | Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

OCENA DOTYCHCZASOWEJ WSPÓŁPRACY

Opis: Narzędzie służące do podniesienia jakości współpracy

Narzędzie do punktu 3.3.2 modelu

Ocena współpracy z instytucją _____

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

brak współpracy — współpraca na wysokim poziomie

Propozycje działań podnoszących jakość współpracy:

_____

_____

_____

_____

Ocena współpracy z instytucją _____

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

brak współpracy — współpraca na wysokim poziomie

Propozycje działań podnoszących jakość współpracy:

_____

_____

_____

_____

Projekt finansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój | Rzeczpospolita Polska | Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

ZGŁOSZENIE POTRZEBY WŁĄCZENIA REGIONALNEGO OŚRODKA POLITYKI SPOŁECZNEJ W PROCES BUDOWANIA KOOPERACJI INSTYTUCJI NA TERENIE GMINY

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (lub gmina) w .....
zgłasza potrzebę włączenia Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w .....
w proces zawiązania kooperacji instytucji.

Do chwili obecnej zostały zrealizowane następujące działania*:

- ☐ dokonano oceny obrazu zasobów gminy (zgodnie z elementami wskazanymi w Podręczniku Wdrażania Model kooperacji pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej, a podmiotami innych polityk sektorowych w gminach miejsko-wiejskich);

- ☐ podjęto próbę samodzielnego zawiązania kooperacji
  Krótki opis dotychczas zrealizowanych działań: .....

.....
.....
.....

Wraz ze zgłoszeniem przesłano droga elektroniczną przygotowaną diagnozę gminy.
Osoba do kontaktu (imię, nazwisko, stanowisko, nr tel., adres e-mail):
.....
.....

..... /miejscowość, data/

..... /podpis osoby upoważnionej/

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój | Rzeczpospolita Polska | Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Scenariusz spotkania inicjującego spotkanie partnerskie

w ramach projektu „Kooperacja – efektywna i skuteczna"

Dobra praktyka: *Rozpocznij spotkanie punktualnie, nie czekaj z rozpoczęciem na spóźnialskich, a jeśli się już na to zdecydujesz, daj im nie więcej niż 10 minut. Spotkanie należy kończyć punktualnie, dopuszczalny margines to ok. 15 minut.*

Po każdym z punktów możliwa jest krótka dyskusja moderowana.

1. Rozpoczęcie spotkania przez inicjatora PZK (przedstawiciel animatora instytucjonalnego – Dyrektor/Kierownik OPS):
   - ✓ przywitanie przybyłych gości i podziękowanie za przybycie.
   - ✓ przedstawienie przybyłych gości z podkreśleniem ważności każdego z nich (np. jak ważny jest udział policjanta w spotkaniu, ponieważ do obowiązków policji zgodnie z ustawą …….. należy……..).
   - ✓ można zaproponować obecnym na spotkaniu kilkuminutową rundę, np.: autoprezentacji i oczekiwań dotyczących spotkania. Pilnujmy żeby każda z obecnych osób wypowiadała się w sposób krótki i zwięzły (np. 1 minuta na wypowiedź). Zaznaczmy, że udział w rundzie jest dobrowolny, jeżeli ktoś nie czuje się gotowy, nie naciskajmy.
   - ✓ przedstawienie i omówienie celów spotkania.
   - ✓ na początku spotkania poinformuj uczestników o zasadach współpracy.
2. Przedstawienie diagnozy Powiatu/Gminy.
3. Przedstawienie propozycji liczenia kosztów zaniechania jakie niesie za sobą brak podejmowania kooperacyjnej współpracy na rzecz ekskluzji społecznej.
4. Opracowanie korzyści wynikających z działania na rzecz zapobiegania wykluczeniu społecznemu w formule współpracy.

DOBRA PRAKTYKA: *Na początku prowadzący spotkanie przedstawia przykład korzyści, aby łatwiej było zobrazować nad czym grupa będzie pracować. W omówienie tego i poniższych punktów*

(Fragment)

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój | Rzeczpospolita Polska | Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Istnieją 3 różne wzory…

Porozumienie na rzecz współdziałania organizacji i instytucji w ramach projektu „Kooperacja – efektywna i skuteczna"

zawarte w ..... w dniu .....

pomiędzy:

1) ....., z siedzibą w ....., reprezentowanym/ą przez ..... zwanym dalej Partnerem nr 1, a
2) ....., z siedzibą w ....., reprezentowanym/ą przez zwanym dalej Partnerem nr 2, a
3) ....., z siedzibą w ....., reprezentowanym/ą przez ..... zwanym dalej Partnerem nr 3, a
4) ....., z siedzibą w ....., reprezentowanym/ą przez ..... zwanym dalej Partnerem nr 4.

§ 1.

1. Niniejsze Porozumienie jest zawarte w związku z realizacją, na terenie gminy ....., projektu pn. „Kooperacja – efektywna i skuteczna", współfinansowanego ze środków EFS w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, a który na terenie Województwa ..... koordynuje Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej ....., działający w imieniu samorządu województwa.
2. Porozumienie określa zasady współpracy stron przy realizacji projektu „Kooperacja – efektywna i skuteczna", w zakresie wypracowania modelu kooperacji pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej a podmiotami innych polityk sektorowych, z terenu powiatu .....
3. Strony niniejszego Porozumienia zgodnie oświadczają, że podejmują współdziałanie, którego celem jest realizacja zadań wymienionych w § 2 ust. 3, wynikających z realizacji projektu wskazanego w ust. 1 oraz zobowiązań dotyczących współpracy, wynikających z przepisów prawa krajowego.

(Fragment)

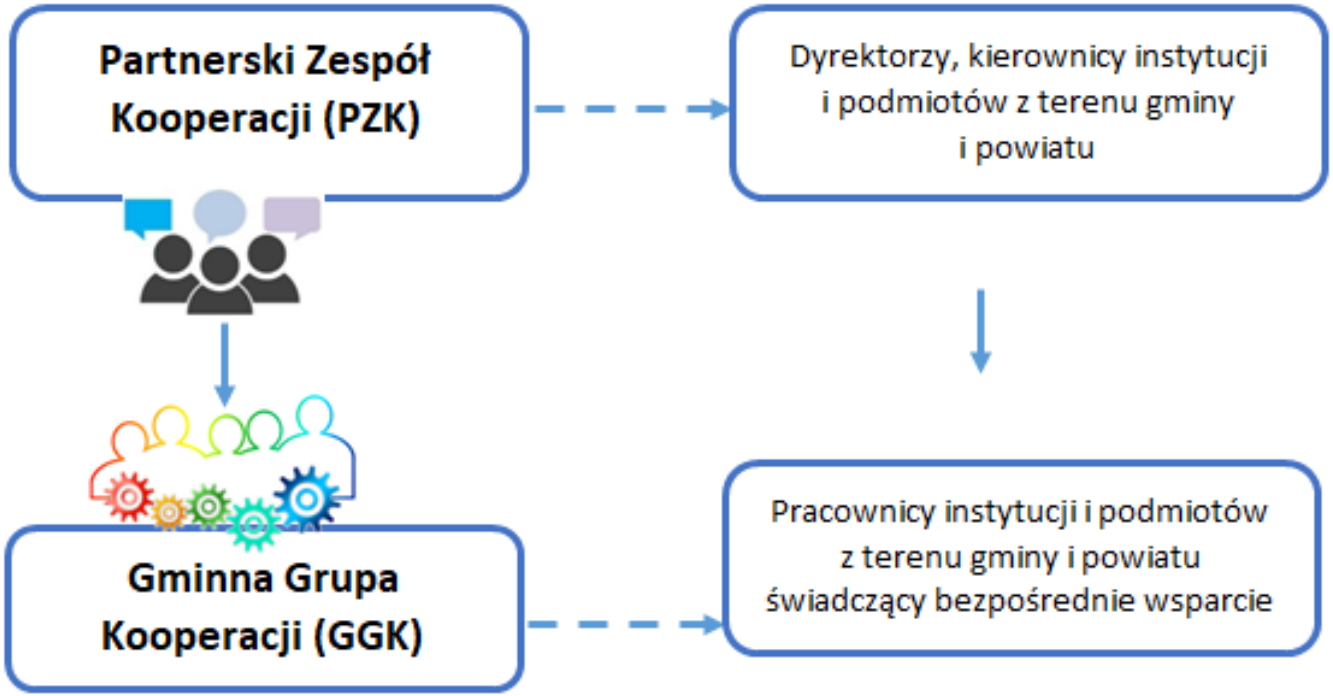
Partnerski Zespół Kooperacji (PZK)
Dyrektorzy, kierownicy instytucji i podmiotów z terenu gminy i powiatu
Gminna Grupa Kooperacji (GGK)
Pracownicy instytucji i podmiotów z terenu gminy i powiatu świadczący bezpośrednie wsparcie

SYTUACJA PROBLEMOWA
WYBÓR OSÓB I INSTYTUCJI DOSTOSOWANYCH DO REALIZACJI PROBLEMU
SPOTKANIE PRZEDSTAWICIELI
PLAN PRACY (HOLISTYCZNY)
REALIZACJA PLANU
EWALUACJA
EWALUACJA PROJEKTU
RODZINA

REGULAMIN GMINNEJ GRUPY KOOPERACJI

§ 1

1. Regulamin ustala tryb działania Gminnej Grupy Kooperacji, zwanej dalej GGK.
2. Gminną Grupę Kooperacji tworzą przedstawiciele instytucji i podmiotów związanych z realizacją zadań na rzecz mieszkańców. Są to osoby z różnych grup zawodowych reprezentujący instytucje publiczne i niepubliczne, odpowiedzialne za realizację zadań z zakresu pomocy i integracji społecznej oraz innych polityk.
3. Osoby wchodzące w skład GGK współpracują ze sobą w sposób skoordynowany, zapewniający skuteczne reagowanie na problem.
4. Koordynatorem prac GGK jest wyznaczony przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej.

§ 2

Cele Gminnej Grupy Kooperacji

1. Pomoc osobom i rodzinom i społecznościom lokalnym w zabezpieczaniu potrzeb i rozwiązywaniu problemów problemów.
2. Efektywne podejmowanie działań pomocowych (interwencyjnych i długofalowych) w momencie zaistniałego problemu
3. Ścisłe współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu.

§ 3

Zadania Gminnej Grupy Kooperacji

1. Do obowiązków przedstawicieli instytucji powołanych do GGK należy m. in.:

1) Analiza i ocena sytuacji problemowej i wypracowanie sposobu postępowania, który będzie miał na celu przywrócenie prawidłowego funkcjonowania osoby, integralności rodziny lub społeczności lokalnej.
2) współpraca w zakresie tworzenia planu pracy w obszarze problemowym na rzecz osoby, rodziny czy społeczności;
3) podjęcie czynności na rzecz osoby lub rodziny, w ramach kompetencji instytucji, zgodnie z ustaleniami Grupy i spisanym planem pomocy (załącznik nr ...);
4) współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu;
5) monitorowanie i ewaluacja realizowanych działań, przekazywanie informacji koordynatorowi;
6) sprawozdania się z czynności wykonanych na rzecz osoby lub rodziny przed koordynatorem Grupy, zgodnie z przyjętą dokumentacją;
7) .....

MAPA PROBLEMÓW KLIENTÓW

Opis: Narzędzie służące do diagnozy problemów społecznych występujących na terenie danej gminy. Wykonuje je pracownik socjalny lub inna osoba dokonująca diagnozy.

Narzędzie do punktu 3.1.1 w modelu.

1. Z jakimi problemami zmagają się rodziny w Państwa gminie? Jakie jest ic natężenie – proszę ocenić natężenie występowania tych problemów w skali o 1 (bardzo małe) do 5 (bardzo duże).

	Ten problem nie występuje w moim	Natężenie występowania tego	Natężenie występowania tego	Natężenie występowania tego	Natężenie występowania tego	Natężenie występowania tego
	0	1	2	3	4	5
problemy związane z motywacją do zmiany						
problemy socjalne (mieszkanie)						
problemy finansowe						
problemy zdrowotne (w tym psychiczne)						
problemy opiekuńczo-wychowawcze						
problemy edukacyjne						
problemy związane z codziennym funkcjonowaniem rodziny (organizacja życia, czas wolny rodziny)						
problemy z prowadzeniem gospodarstwa domowego						
problemy zawodowe						
problemy związane z przemocą w rodzinie (różne rodzaje)						
problemy z uzależnieniami						
problemy z prawem						
problemy relacyjne rodziców						
problemy związane ze środowiskiem życia						
ochrona macierzyństwa						
zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe						
Inny problem (proszę wpisać jaki?)						
Inny problem (proszę wpisać jaki?)						
Inny problem (proszę wpisać jaki?)						

2. Spośród zaznaczonych problemów proszę wybrać 3 pojawiające się z największa częstotliwością w gminie :
   1) _____
   2) _____
   3) _____

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój | Rzeczpospolita Polska | Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

CZĘŚĆ A

KARTA PLANU PRACY Z OSOBĄ/RODZINĄ nr .....

I. CZŁONKOWIE RODZINY: (imię i nazwisko, wiek, miejsce zamieszkania, nr telefonu)

1.....

2.....

3.....

4.....

II. WYKAZ INSTYTUCJI/ORGANIZACJI ZAANGAŻOWANYCH DO PRACY Z RODZINĄ

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Imię i nazwisko pracownika	Nr telefonu
1.			
2.			
3.			

III. OPIS I ANALIZA SYTUACJI RODZINY:

Wyszczególnienie	Opis sytuacji
Sytuacja materialna (źródło dochodów, zadłużenia, itp.)	
Sytuacja mieszkaniowa (metraż, standard, stan techniczny, wyposażenie, itp.)	
Sytuacja zawodowa (wykształcenie, status na rynku pracy członków rodziny wspólnie zamieszkujących, doświadczenie umiejętności zawodowe, dodatkowe kwalifikacje zawodowe itp.)	

I. CELE I PODZIAŁ ZADAŃ*

Cel główny: .....

.....

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJE CELU	TERMIN REALIZACJI ZADANIA
1.	1. 2. 3. 4.		
2.	1. 2. 3. 4.		
3.	1. 2. 3. 4.		
4.	1. 2. 3. 4.		

*Pracownik socjalny będący koordynatorem wsparcia, wspólnie z rodziną ustalają cele główne, szczegółowe oraz zadania zmierzające do realizacji danego celu. Wspólnie z przedstawicielami instytucji zaangażowanych we wsparcie rodziny ustalają podział zadań do wykonania oraz czas realizacji danego zadania.

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

II. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA WSPÓŁPRACĘ PRZY REALIZACJI PLANU POMOCY:

1. **Ze strony instytucji:**

Lp.	Imię i nazwisko	nazwa instytucji/organizacji	Funkcja	Podpis

III. OPIS I ANALIZA SYTUACJI RODZINY:

Wyszczególnienie	Opis sytuacji
Sytuacja materialna (źródło dochodów, zadłużenia, itp.)	
Sytuacja mieszkaniowa (metraż, standard, stan techniczny, wyposażenie, itp.)	
Sytuacja zawodowa (wykształcenie, status na rynku pracy członków rodziny wspólnie zamieszkujących, doświadczenie umiejętności zawodowe, dodatkowe kwalifikacje zawodowe itp.)	

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Wyszczególnienie	Opis sytuacji
Sytuacja zdrowotna: (choroby, uzależnienia, korzystanie z poradni specjalistycznych, terapie, itp.)	
Sytuacja opiekuńczo-wychowawcza: (sytuacja prawna rodziców względem dzieci, nadzór kuratorski, edukacja szkolna, udział w zajęciach pozalekcyjnych, itp.)	
Relacje w rodzinie: (sposób odnoszenia się do siebie poszczególnych członków rodziny, interakcje, kontakty i relacje z członkami dalszej rodziny, itp.)	

EWALUACJA

CELE SZCZEGOŁOWE	EWALUACJA (stopień osiągnięcia celu szczegółowego, przyczyny nieosiągnięcia)
1.	
2.	
3.	
4.	

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój | Rzeczpospolita Polska | Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Cel główny .....

.....

Stopień osiągnięcia celu głównego .....

.....

.....

.....

data kolejnej ewaluacji/zakończenie pracy z osobą/rodziną* .....

podpis osoby lub przedstawiciela/i rodziny .....

MONITORING PRACY Z OSOBĄ/RODZINĄ/GRUPĄ SPOŁECZNĄ nr ……* informacja za okres ……

INSTYTUCJA ODPOWIEDZIALNA ZA REALIZACJĘ**	ZADANIE	INFORMACJA O POSTĘPIE

*numer identyfikacyjny
** lub osoba/członek rodziny

PRZYGOTOWANIE INSTYTUCJI DO WSPÓLNEJ DIAGNOZY

Opis: Narzędzie służące do pracy w obszarze zgłoszonej potrzeby/problemu rodziny.

Narzędzie do punktu 3.3.4 modelu

1. **Formułowanie problemu (diagnoza) Ma na celu zrozumienie problemu, przy jednoczesnym zbadaniu potrzeb i możliwości oraz określeniu celu działań.**

   a. Metody i narzędzia jakich można użyć w tej sytuacji? (np. wywiad, obserwacja)

   b. Z jakich źródeł można czerpać informacje?

   c. Jakie problemy mogą pojawić się na tym etapie?

Projekt finansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

2. **Konceptualizacja, czyli szukanie wszystkich możliwych rozwiązań danej sytuacji.**

   a. Jakie działania podejmowane są na tym etapie? Co można robić by wyłonić pomysły?

   b. Źródła pomysłów? (doświadczenie, inne projekty, obserwacja)?

   c. Jakie problemy mogą pojawić się na tym etapie?

Projekt finansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

3. **Uszczegółowienie, czyli etap polegający na wyborze rozwiązania.**

   a. Działania podejmowane na tym etapie? Co można robić by wyłonić jedno najlepsze rozwiązanie? Co można robić samodzielnie, jak to wygląda przy podejmowaniu decyzji w grupie?

b. Które z wypracowanych rozwiązań będzie najlepsze w tej sytuacji? Dlaczego?

c. Jakie problemy mogą pojawić się na tym etapie?

Projekt finansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

4. **Ewaluacja, ocena wypracowanych rozwiązań.**

a. Jakie są korzyści wybranego rozwiązania? Co może zmienić w życiu rodziny?

_____
_____
_____
_____
_____
_____

b. Jakie są negatywne strony wybranego rozwiązania?

_____
_____
_____
_____
_____
_____

c. Jakie problemy mogą wystąpić na tym etapie?

_____
_____
_____
_____
_____
_____

5. **Wdrożenie**

a. Czy wybrane rozwiązanie można bez problemu wprowadzić do życia rodziny?

b. Jakie mogą wystąpić konsekwencje takiego rozwiązania?

c. Jakie problemy mogą wystąpić na tym etapie pracy?

I. *Karty Zasobów Instytucjonalnych:*

1) *Bezrobocie.*
2) *Ubóstwo.*
3) *Cudzoziemcy.*
4) *Problemy opiekuńczo-wychowawcze.*
5) *Niepełnosprawność.*
6) *Bezdomność.*
7) *Uzależnienia.*
8) *Sieroctwo.*
9) *Długotrwała i ciężka choroba.*
10) *Przemoc w rodzinie.*
11) *Ochrona ofiar handlu ludźmi.*
12) *Potrzeby ochrony macierzyństwa i wielodzietności.*
13) *Przystosowanie do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego.*
14) *Zaburzenia odżywiania.*
15) *Klęska żywiołowa lub ekologiczna.*
16) *Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa.*
17) *Seniorzy.*

1. BEZROBOCIE.

Katalog instytucji działających w obszarze bezrobocia wraz z instrumentami prawnymi:

Instytucja	*Podstawa prawna*	*Koszyk Usług*
Ośrodek Pomocy Społecznej	• ***Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej*** Art. 2 (Pojęcie i organy pomocy społecznej) Art. 5 (Osoby uprawnione do świadczeń z pomocy społecznej) Art. 7 pkt 4 (Przyczyny udzielania pomocy) Art. 7a (Bary mleczne) Art. 8 ust. 1 (Przysługiwanie prawa do świadczeń) Art. 15 (Formy pomocy społecznej) Art. 16 (Podmioty realizujące zadania pomocy społecznej) Art. 17 ust. 1 pkt 3-10, pkt 12-14 oraz pkt 19-20 ust. 2 pkt 1-2 i 5 (Obowiązkowe i własne zadania gminy) Art. 18 pkt 4 i 6 (Zadania gminy zlecone z zakresu administracji rządowej) Art. 37 (Zasiłek stały) Art. 38 (Zasiłek okresowy) Art. 39 ust. 1 (Zasiłek celowy na zaspokojenie potrzeb bytowych) Art. 42 (Opłacanie składki na ubezpieczenie społeczne osobom rezygnującym z zatrudnienia) Art. 43 (Pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie) Art. 119 ust. 1 (Zadania pracownika socjalnego)	
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	• ***Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej*** Art. 2 (Pojęcie i organy pomocy społecznej) Art. 7 pkt 4 (Przyczyny udzielania pomocy) Art. 15 (Formy pomocy społecznej) Art. 16 (Podmioty realizujące zadania pomocy społecznej) Art. 19 pkt 6-7, 11 i 16 (Zadania własne powiatu) Art. 20 ust. 1 pkt 3 (Zadania powiatu zlecone z zakresu administracji rządowej) Art. 88 ust. 1 pkt 4 (Pomoc dla osób usamodzielnianych w uzyskaniu zatrudnienia) Art. 89 (Wartość i warunki korzystania z pomocy dla usamodzielnianych) Art. 112 (Powiatowe centrum pomocy społecznej) Art. 119 ust. 1 (Zadania pracownika socjalnego)	

Kooperacja EFEKTYWNA SKUTECZNA
Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Urząd Marszałkowski	• ***Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej*** Art. 21a (Zadania z zakresu ekonomii społecznej)	
Powiatowy Urząd Pracy	• ***Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku*** Art. 9 (Zadania PUP) Art. 36 (Pośrednictwo pracy) Art. 38 (Poradnictwo zawodowe) Art. 73a (Kierowanie do prac społecznie użytecznych) Art. 55 (Stypendium dla bezrobotnego podejmującego dalszą naukę) Art. 56 (Prace interwencyjne) Art. 57 (Roboty publiczne) • ***Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy*** § 5–21 (Pośrednictwo pracy) § 46–65 (Poradnictwo zawodowe) • ***Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym*** Art. 15–16 (zatrudnienie wspierane)	
Wojewódzki Urząd Pracy	• ***Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku*** Art. 8 (Zadania WUP)	
Ochotniczy Hufiec Pracy (OHP)	• ***Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*** Art. 11–17 (Funkcjonowanie ochotniczych hufców pracy)	
Agencja zatrudnienia	• ***Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*** Art. 18 (Funkcjonowanie agencji zatrudnienia) Art. 19h (Obowiązek współdziałania agencji z organami zatrudnienia)	
Instytucje szkoleniowe	• ***Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*** Art. 20 (Zadania instytucji szkoleniowych)	
Instytucje dialogu społecznego i partnerstwa lokalnego	• ***Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*** Art. 21–22 (Zadania instytucji dialogu społecznego)	
Centrum Integracji Społecznej	• ***Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym*** Art. 3 (Usługi świadczone przez centrum integracji społecznej; instytucje tworzące centrum integracji społecznej) Art. 9–14 (Zasady działalności Centrum Integracji	

Faza pilotażu

Zgodnie z harmonogramem realizacji projektu pn. „Kooperacja – efektywna i skuteczna” w okresie od **1 kwietnia 2019 r.** rozpoczęła się faza związana z pilotażem modelu kooperacji pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej, a podmiotami innych polityk sektorowych w gminach miejsko-wiejskich w ramach Makroregionu II.

W tym czasie, prowadzono działania związane z testowaniem modelu na terenie wybranych 30 gmin i 20 powiatów. W początkowym okresie realizacji projektu, etap pilotażu zaplanowany był do 30 września 2020 r. Ostatecznie, z uwagi na stan epidemii związany z rozprzestrzenianiem się koronawirusa Sars-Cov-2, etap pilotażu został wydłużony do **31 grudnia 2020 r.**

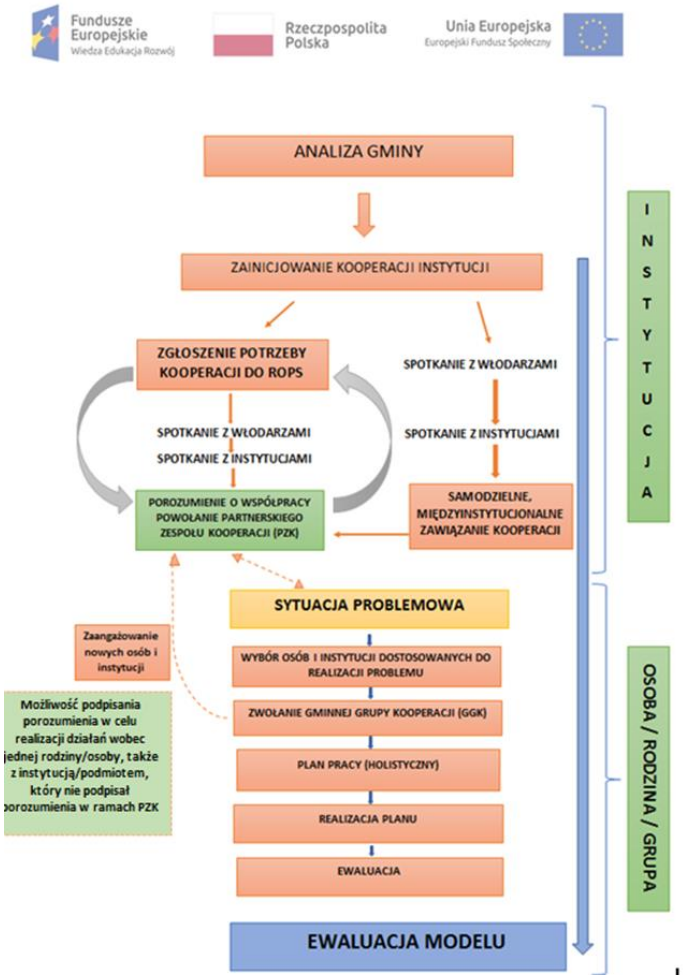

W okresie pilotażu zrealizowano następujące zadania:

- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących pilotażu modelu kooperacji;
- organizacja i realizacja spotkań członków projektowych Partnerskich Zespołów Kooperacji;
- organizacja i realizacja spotkań członków Powiatowych Grup Decydentów;
- organizacja i realizacja spotkań członków Regionalnych Grup Refleksyjnych;
- organizacja i realizacja spotkań warsztatowych wzmacniających kompetencje i współpracę instytucji uczestniczących;
- organizacja i realizacja Szkoły Animatora;
- wsparcie w postaci coachingu indywidualnego oraz grupowego pracowników socjalnych z terenu gmin uczestniczących w projekcie;
- zawiązanie Partnerskich Zespołów Kooperacyjnych (PZK);
- utworzenie i prowadzenie działań przez Gminne Grupy Kooperacji (GGK);
- wsparcie przez przedstawicieli Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej, Doradców oraz Ekspertów procesu tworzenia PZK, GGK oraz wdrażania modelu kooperacji;
- spotkania w ramach Zespołu ds. wdrażania modelu kooperacji
- organizację i przeprowadzenie spotkania trzech wspólnych Komitetów Sterujących;

Sprawozdanie zostało opracowane przede wszystkim na podstawie analizy:

- 180 „Raportów osoby prowadzącej PZK” - raporty doradców wspierających gminy i powiaty w procesie testowania modelu, którzy jednocześnie prowadzili spotkania weekendowe Powiatowych Zespołów Kooperacji. Osoby uczestniczące w pracach PZK były jednocześnie przedstawicielami instytucji, które holistycznie wspierała rodziny podczas pilotażu,
- 30 „Arkuszy pilotażu” - materiałów podsumowujących, przygotowanych przez przedstawicieli OPS-ów i doradców, będących efektem działań ewaluacyjnych przeprowadzonych w fazie pilotażu,
- dodatkowych notatek i materiałów przygotowanych przez doradców, zgromadzonych na podstawie współpracy z OPS-ami biorącymi udział w pilotażu,
- materiałów udostępnionych przez zespoły pracowników merytorycznych projektu- Animatorów 6 Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej z województw: Kujawsko-Pomorskiego, Pomorskiego, Zachodniopomorskiego, Wielkopolskiego, Lubuskiego i Warmińsko- Mazurskiego.

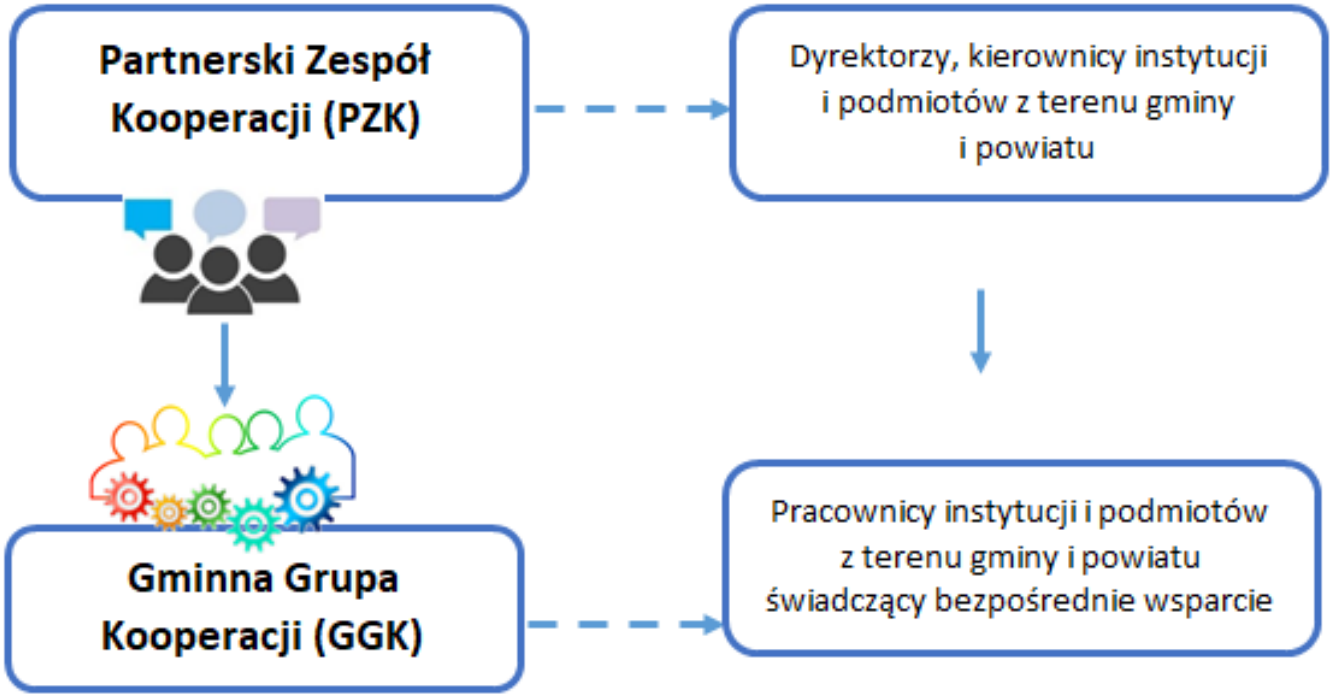
Partnerski Zespół Kooperacji (PZK)
Dyrektorzy, kierownicy instytucji i podmiotów z terenu gminy i powiatu
Gminna Grupa Kooperacji (GGK)
Pracownicy instytucji i podmiotów z terenu gminy i powiatu świadczący bezpośrednie wsparcie

OPS – metafora ośmiornicy

Ośmiornica ma jedną głowę, ale porusza się na wszystkich ramionach.

Podobnie jest z pomaganiem, jest jedna myśl i koordynacja,
ale potrzebne są inne instytucje by iść do przodu.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Struktura PZK w województwie kujawsko-pomorskim

Lp.	Powiat/gmina	Podmioty publiczne	Organizacje społeczne	Podmioty prywatne
1.	nakielski/Nakło nad Notecią	14	-	-
2.	nakielski/Kcynia	15	-	-
3.	tucholski/Tuchola	16	1	-
4.	inowrocławski/Gniewkowo	10	-	-
5.	inowrocławski/Kruszwica	15	-	-

Struktura PZK w województwie lubuskim

Lp.	Powiat/gmina	Podmioty publiczne	Organizacje społeczne	Podmioty prywatne
1.	nowosolski/Kożuchów	10	2	1
2.	strzelecko-drezdenecki/Dobiegniew	9	-	-
3.	strzelecko-drezdenecki/Drezdenko	7	1	-
4.	strzelecko-drezdenecki/Strzelce Krajeńskie	9	2	1
5.	słubicki/Cybinka	12	1	-

Struktura PZK w województwie pomorskim

Lp.	Powiat/gmina	Podmioty publiczne	Organizacje społeczne	Podmioty prywatne
1.	kartuski/Kartuzy i Żukowo	22	4	-
2.	sztumski/Dzierzgoń	13	5	1
3.	chojnicki/Brusy	9	3	2
4.	starogardzki/Skarszewy	19	3	-

Struktura PZK w województwie wielkopolskim

Lp.	Powiat/gmina	Podmioty publiczne	Organizacje społeczne	Podmioty prywatne
1.	gnieźnieński/Czerniejewo	9	-	-
2.	gostyński/Krobia	9	2	-
3.	poznański/Kostrzyn	4	-	-
4.	poznański/Swarzędz	10	1	-
5.	śremski/Śrem	9	3	1

Struktura PZK w województwie zachodniopomorskim

Lp.	Powiat/gmina	Podmioty publiczne	Organizacje społeczne	Podmioty prywatne
1.	goleniowski/Goleniów	12	-	1
2.	goleniowski/Stepnica	8	-	1
3.	policki/Nowe Warpno	12	6	2
4.	starogardzki/Dobrzany	3	2	-
5.	starogardzki/Chociwel	6	1	-

Łącznie, na terenie Makroregionu II zawiązano **30** Partnerskich Zespołów Kooperacyjnych, w ramach których deklarację/porozumienie o współpracy na potrzeby pilotażu modelu, podpisało ponad **406** instytucji/podmiotów z poziomu gminy i powiatu.

Ogólna liczba osób/rodzin, które wzięły udział w pilotażu – 150.

Analiza materiału po pilotażowego wskazuje, że pośród osób/ rodzin, które wzięły udział w pilotażu dominowały osoby będące w związku oraz posiadające dzieci. W pilotażu wzięło udział 17 osób samotnych. Powodami wsparcia ze strony OPS było uzależnienie od alkoholu, trudna sytuacja zdrowotna, bezrobocie, niezaradność życiowa, niepełnosprawność, problem mieszkaniowy i zawodowy u najmłodszej z osób.

Dominujący model rodziny biorącej udział w pilotażu to 2+2, a kolejno 2+3 i 2+1. Rodziny wielodzietne stanowią mniejszość, wbrew stereotypowi, że to właśnie one stanowią najczęstszych klientów pomocy społecznej.

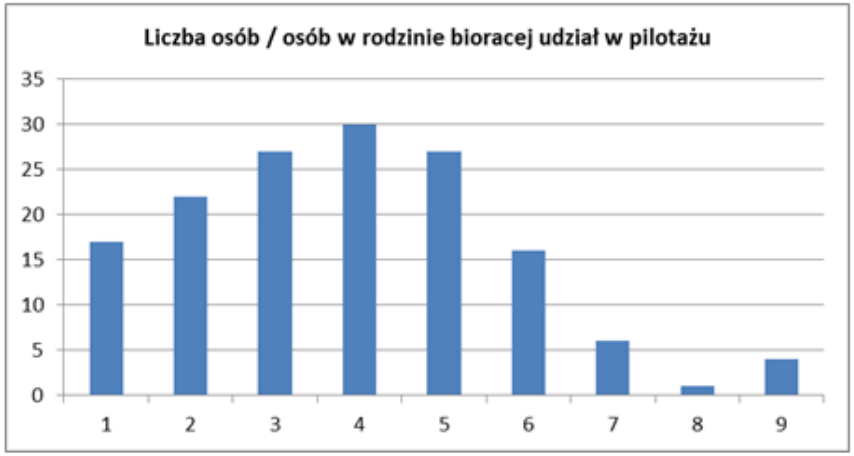

Największą grupę stanowiły rodziny 4 osobowe i było ich 30, kolejno 3 i 5 osobowe – 27, 2 osobowe- 22, osoby samotne- 17, rodziny 6 osobowe – 16, 7 osobowe - 6, 8 osobowe -1 i 9 osobowe -4.

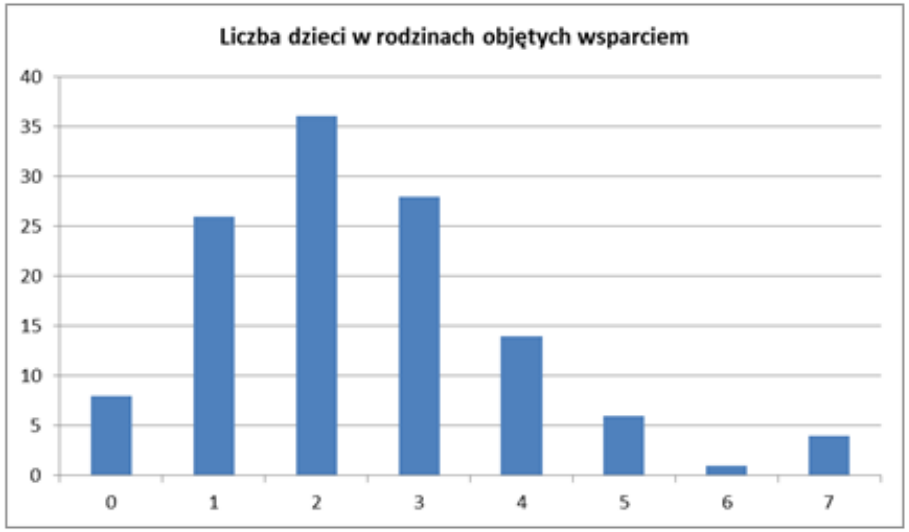

Dominującą liczbą dzieci w rodzinach jest 2 – w 36 rodzinach, kolejno 3 w 28 rodzinach, 1 w 26 rodzinach, 4 w 14 rodzinach, 5 w 6 rodzinach oraz 7 w 4 rodzinach. 8 osób nie posiada lub nie wychowuje dzieci.

Pośród osób biorących udział w pilotażu 25 stanowili samotni rodzice. Biorąc pod uwagę fakt, że w pilotażu wzięły udział 133 rodziny z dziećmi, samotni rodzice stanowią dużą grupę bo to niemal 1/5 wszystkich rodzin. 2 z samotnych rodziców to ojcowie, przy czy jeden wychowuje dzieci wspólnie z bratem. Samotni rodzice mają od 1 do 5 dzieci. 13 osób 1 dziecko, 5 osób 2 dzieci, 3 osoby 3 dzieci, 2 osoby 4 dzieci i 2 osoby 5.

Instytucje, które ilościowo dominowały we współpracy międzyinstytucjonalnej.

- Ośrodki Pomocy Społecznej
- Powiatowe Urzędy Pracy
- Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie
- Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne
- Szkoły Podstawowe
- Policja (Komeda Powiatowa Policji i posterunki policji)
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Społecznych (alkoholowych)
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Zespół Placówek Oświatowych
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej
- Zespół Szkół Specjalnych

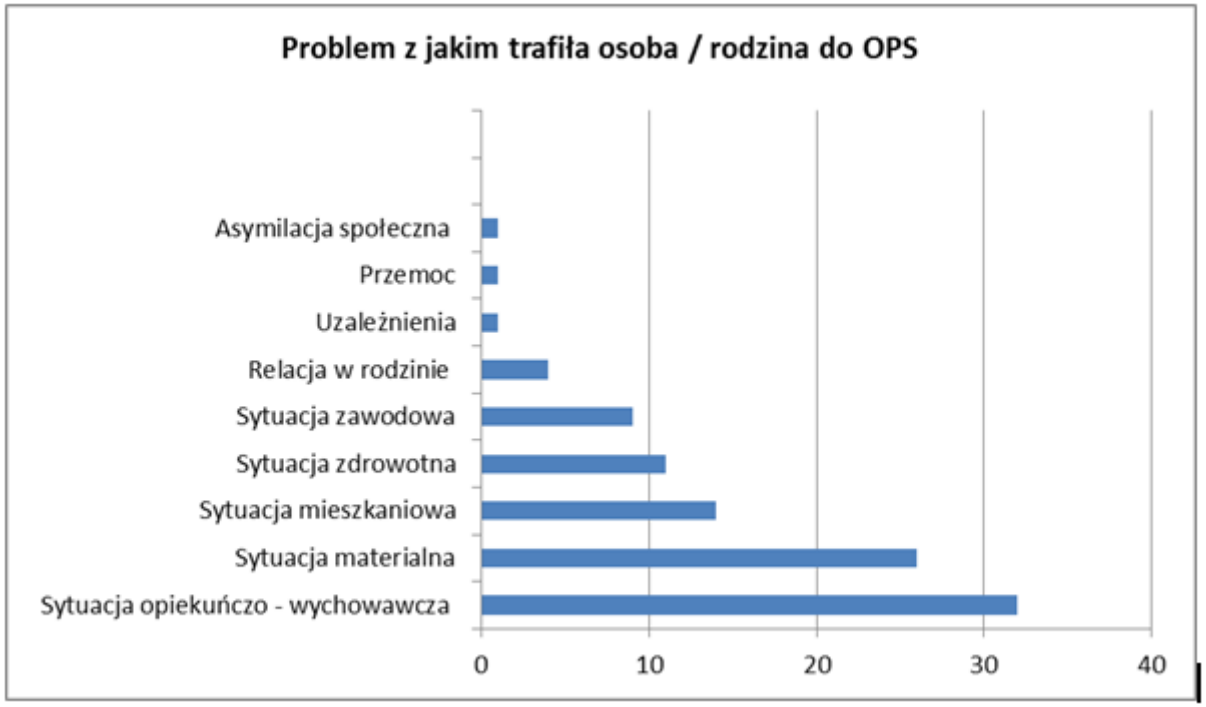

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Stereotyp klienta pomocy społecznej

Kolejna ważna kwestia ujawniająca się w toku pilotażu to profil klienta. Od lat bowiem pokutuje stereotyp, który wskazuje, że są to zazwyczaj rodziny wielodzietne lub osoby samotne, alkoholicy, osoby stosujące przemoc i doświadczające przemocy, osoby bezrobotne bez chęci zmiany w życiu, a przy tym roszczeniowe i wielopokoleniowo przyzwyczajone do otrzymywania pomocy. Niejednokrotnie można usłyszeć, że z OPS korzysta „patologia". Tymczasem klienci pomocy społecznej to grupa bardzo zróżnicowana, a wśród nich są osoby, które pracują, nie mają nałogów i konfliktów z prawem a np. borykają się z trudnościami opiekuńczo wychowawczymi lub mieszkaniowymi ze względu na nagłą trudną sytuację losową.

Walka ze stereotypem jest więc jednym z wyzwań jakie można stawiać sobie w zakresie pomocy społecznej.

Rodzina nr 1
2 + 7 (9-18 lat)
Trudna sytuacja materialna zawodowa opiekuńczo - wychowawcza
Zaangażowanie rodziców w proces opiekuńczo - wychowawczy dzieci

CELE SZCZEGOŁOWE
Zobowiązanie rodziców do zapisania czwórki rodzeństwa do internatu przy Specjalnym Ośrodku Szklono Wychowawczym
Dbałość o higieną osobistą wszystkich członków rodziny
Leczenie uzależnienia od alkoholu obydwojga rodziców
Aktywizacja zawodowa ojca dzieci

Instytucja	Profesja/stanowisko przedstawiciela instytucji
Poradnia Psychologiczna Pedagogiczna w Starogardzie Gdański	Dyrektor
Gminny Ośrodek Zdrowia w Skarszewach	Pielęgniarka środowiskowa
Specjalny Ośrodek Szklono Wychowawczy w Starogardzie Gdańskim	Pedagog szkolny
Zespół Szkół Podstawowych w Skarszewach	Pedagog szkolny
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarszewach	pracownik socjalny, asystent rodziny
Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim	Kierownik od spraw zatrudnienia

Realizacja

CELE SZCZEGÓŁOWE	**EWALUACJA** (stopień osiągnięcia celu szczegółowego, przyczyny nieosiągnięcia)
Umieszczenie dzieci w internacie	Cel osiągnięty
Leczenie uzależnienia rodziców	Wniosek złożony w sadzie
Aktywizacja zawodowa ojca	Cel osiągnięty, Mężczyzna bierze udział w projekcie pt. Skarszewski CIS na Bis współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego w latach 2014-2020 realizowany przez Stowarzyszenie Integracja na Plus w ramach Osi Priorytetowej 6 Integracja, Działanie 6.1 Aktywna Integracja 6.1.2, Aktywizacja społeczno –zawodowa.
Dbałość o higieną osobistą	W trakcie realizacji. Do środowiska rodzinnego systematycznie wchodzi pielęgniarka środowiskowa.

Rodzina nr 2 2+3
(4-7 lat) Trudna sytuacja opiekuńczo wychowawcza
Podjęcie zatrudnienia oraz nabycie umiejętności wychowawczych przez mamę dzieci.
Sprecyzowanie kierunku edukacyjnego dziewczynki
16 letniej

CELE SZCZEGOŁOWE
Pani Justyna rejestruje się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Starogardzie Gdańskim
Podniesienie umiejętności wychowawczych
Uczestnictwo w szkole dla rodziców

Instytucja	Profesja/stanowisko przedstawiciela instytucji
Poradnia Psychologiczna Pedagogiczna w Starogardzie Gdański	dyrektor
Publiczna Przedszkole „Tęczowy Zakątek”	Zastępca dyrektora
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarszewach	Pracownik socjalny/ asystent rodziny
Powiatowy Urząd Pracy	Kierownik ds. zatrudnienia

Realizacja

CELE SZCZEGÓŁOWE	EWALUACJA (stopień osiągnięcia celu szczegółowego, przyczyny nieosiągnięcia)
Podniesienie umiejętności wychowawczych	Przydzielony asystent rodzony Poprawa w kwestii obowiązków rodzicielskich pełnionych przez panią Justynę
Poszukanie zatrudnienia	Oczekuje na rozmowę w sprawie pracy jako opiekun osób starszych
Udział w szkole dla rodziców	Oczekuje na rozpoczęcie szkolenia . Szkolenie zaplanowane w roku szkolnym 2020/2021

Rodzina nr 3
2+2 (5,12)
Trudna sytuacja opiekuńczo – wychowawcza
Poprawa funkcjonowania dziecka w szkole

CELE SZCZEGOŁOWE
Zapewnienia dziecka wsparcia specjalistycznego wynikającego z Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego
Wzmacnianie prawidłowych umiejętności opiekuńczo wychowawczych
Zmiana zachowania dziecka

Instytucja	Profesja/stanowisko przedstawiciela instytucji
Poradnia Psychologiczna Pedagogiczna w Starogardzie Gdański	Dyrektor
Zespół Szkół Podstawowych w Godziszewie	Pedagog szkoły/ wicedyrektor
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarszewach	Pracownik socjalny

Realizacja

CELE SZCZEGÓŁOWE	**EWALUACJA** (stopień osiągnięcia celu szczegółowego, przyczyny nieosiągnięcia)
Zmiana zachowania dziecka na terenie szkoły	Chłopiec stosuje się do norm i zasad panujących na terenie szkoły, Otrzymał promocję do następnej klasy – średnia 4,42 Frekwencja na poziomie 93,39 % Wychowawcza klasy chwali zachowanie o osiągnięcia chłopca
Wzmocnienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych matki	Nabycie przez matkę umiejętności konstruktywnej rozmowy z synem na tematy dotyczące problemów szkolnych

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Rodzina nr 4
2+7 (2-18 lat) Trudna sytuacja mieszkaniowa
Poprawa życia rodziny narodowości … w Polsce

CELE SZCZEGOŁOWE
Klasyfikacja dwojga dzieci w szkole
Zmiana miejsca zamieszkania
Umieszczenie trójki dzieci w wieku przedszkolnym w jednym przedszkolu w Skarszewach
Aktywizacja zawodowa rodziców i pełnoletniego syna

Instytucja	Profesja/stanowisko przedstawiciela instytucji
Poradnia Psychologiczna Pedagogiczna w Starogardzie Gdański	Dyrektor
Szkoła Podstawowa w Godziszewie	Pedagog, dyrektor
Zespół Szkół Podstawowych w Skarszewach	Pedagog szkolny
Gminny Ośrodek Zdrowia w Skarszewach	Pielęgniarka środowiskowa
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarszewach	pracownik socjalny asystent rodziny
Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim	Kierownik od spraw zatrudnienia

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Realizacja

CELE SZCZEGÓŁOWE	**EWALUACJA** (stopień osiągnięcia celu szczegółowego, przyczyny nieosiągnięcia)
Klasyfikacja dzieci w szkole	Cel osiągnięty
Zmiana mieszkania	Cel nieosiągnięty z powodu braku funduszy ze strony rodziny na wynajem
Umieszczenie dzieci w Przedszkolu Tęczowy Zakątek w Skarszewach	W trakcie realizacji (problem z umieszczeniem dzieci wynikający z braku za spotkaniach Gminnej Grupy Kooperacyjnej osób decyzyjnych w/w sprawie)
Aktywizacja zawodowa matki	matka podjęła zatrudnienie w restauracji w charakterze pomocy kuchennej.

Rodzina nr 5
2 + 7 (2-27 lat)
Trudna opiekuńczo – wychowawcza. Ukończenie szkoły podstawowej przez 15 letnią dziewczynkę i wsparcie w wyborze dalszej ścieżki jej rozwoju.

CELE SZCZEGOŁOWE
Stały kontakt matką ze szkołą w celu weryfikowania godzin nieobecnych obu córek
Zapisanie dziewczynek (15 lat ,16lat) do psychologa przyjmującego na terenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skarszewach
Pomoc w zmianie kierunku kształcenia 16 letniej córki w celu ukończenia przez dziecko szkoły zgodnej z jej umiejętnościami oraz zainteresowaniami.
Przekazanie matce konsekwencji nie realizowania obowiązku szkolnego przez dzieci (wysłanie wniosku do sądu o wgląd w sytuację rodzinną małoletnich)

Instytucja	Profesja/stanowisko przedstawiciela instytucji
Poradnia Psychologiczna Pedagogiczna w Starogardzie Gdański	dyrektor
Publiczna Szkoła Podstawowa w Więckowach	pedagog
II Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim	pedagog
Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień w Starogardzie Gdańskim	kierownik
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarszewach	pracownik socjalny asystent rodziny

Realizacja

CELE SZCZEGÓŁOWE	**EWALUACJA** (stopień osiągnięcia celu szczegółowego, przyczyny nieosiągnięcia)
Stały kontakt matką ze szkołą w celu weryfikowania godzin nieobecnych obu córek	15 letnia dziewczyna ukończyła PSP w Więckowach, proces rekrutacji do szkoły ponadpodstawowej w trakcie realizacji. Starsza dziewczynka została klasyfikowana do klasy programowo wyższej w II Liceum ogólnokształcącego w Starogardzie Gdańskim
Zapisanie dziewczynek (15 lat ,16lat) do psychologa przyjmującego na terenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skarszewach	Dziewczynki uczestniczyły w dwóch spotkaniach u psychologa, P. została skonsultowana psychiatrycznie z powodu zgłaszających przez matkę zaburzeń somatycznych występujących u dziewczynki
Uświadomienie matce konsekwencji nie realizowania obowiązku szkolnego przez dzieci	Matka zaangażowała się adekwatnie do roli w procesie edukacyjnym dzieci. 16 latka przeszła do klasy programowo wyższej, 15 latka odbyła spotkanie z doradca zawodowym w celu przebadania predyspozycji zawodowych, wybrała dalszą ścieżkę zawodową w szkole ponadpodstawowej (ogłoszenie wyników dostania się do szkoły pierwszego wyboru

COVID-19

Analiza przykładowych instytucji pod kątem jej mocnych i słabych stron w kontekście pracy w okresie pandemii

Mocne strony instytucji w odniesieniu do pracy w okresie „Covid – 19”	Słabe strony instytucji w odniesieniu do pracy w okresie „Covid – 19”
SĄD	
• Zasoby technologiczne – dobre wyposażenie instytucji • Możliwość pracy zdalnej – ochrona przed wirusem • Stałość wynagrodzenia • Wprowadzenie zmianowego czasu pracy • Kontrolowanie nauki zdalnej dzieci przez kontakt z nauczycielami	• Brak wystarczającej ilości środków ochrony • Poczucie stagnacji • Zatrzymanie procesu pracy • Brak jednoznacznych wytycznych dotyczących wykonywania czynności służbowych • Brak dostępu do informacji o osobach chorujących czy przebywających na kwarantannie
SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA	
• Duża samodzielność pracowników • Pełen dostęp do środków ochrony • Przeszkolenie na temat zasad postępowania • Duża odporność na stres wśród pracowników • Ograniczony kontakt między pracownikami	• Brak możliwości pracy zdalnej i ograniczenia kontaktów ze względu na charakter pracy • Konieczność korzystania z komunikacji miejskiej • Praca z grupą największego ryzyka
OŚWIATA	
• Polepszenie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy (brak hałasu i lęku o bezpieczeństwo uczniów, brak kontroli) • Poprawa relacji na linii nauczyciel-nauczyciel; nauczyciel-uczeń (wsparcie emocjonalne)	• Ograniczenia sprzętowe i techniczne • Brak znajomości TIK (technologie informacyjne i komunikacyjne) u części nauczycieli i uczniów • Problemy emocjonalne i psychiczne uczniów i nauczycieli • Zwiększenie nakładu czasu i pracy wśród nauczycieli i uczniów • Obciążenie rodziców (opieka nad dziećmi i nauka) • Lęk o stan zdrowia uczniów i nauczycieli • Dezinformacja dotycząca funkcjonowania szkół • Brak konsekwencji w procedurach

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	
• Dostępność środków ochrony • Dezynfekcja całego obiektu • Jasne informacje i procedury • Współpraca międzyinstytucjonalna • Sprawne uruchomienie pracy zdalnej • Stałość wynagrodzenia • Umożliwienie pracy w połączeniu z obowiązkami rodzicielskimi • Wprowadzenie zmianowego czasu pracy • Funkcjonowanie OPS przez cały czas epidemii dla Klientów • Zakupy dla osób potrzebujących (organizacja i realizacja) • Pomoc dla osób, które muszą odbyć kwarantannę – koordynacja działań • Ograniczenie możliwości poruszania się petentów po siedzibie ośrodka • Bieżące informowania na stronie internetowej • Stały kontakt telefoniczny z potrzebującymi rodzinami • Kontrolowanie nauki zdalnej dzieci przez kontakt z nauczycielami	• Brak spójności dotyczący działań poszczególnych pracowników (stanowisk) • Trudność w przekazywaniu danych wrażliwych • Opór rodzin przez wizytami domowymi pracowników OPS • Zmniejszona liczba personelu ze względu na kwarantanny i opiekę nad dziećmi
POLICJA	
• Dobry przepływ informacji między instytucjami (tylko SANEPID, OPS) • Dobra współpraca z instytucjami (SANEPID, OPS) • Po początkowych problemach w trakcie trwania epidemii, dobry dostęp do środków ochrony indywidualnej, • Uproszczenie procedur, elastyczne podejście do sytuacji • Kreatywność pracowników	• Na początku brak odpowiedniego przygotowania sprzętowego oraz brak odpowiednich procedur dotyczących tego typu sytuacji • Brak wsparcia przełożonych w sytuacjach podejrzenia kontaktu z osobą zakażoną • Większa ilość dokumentacji • Większa ilość obowiązków (kontrola kwarantann) • Brak możliwości realizacji zadań poprzez zwiększenie się liczby dodatkowych obowiązków • Wykorzystanie sytuacji przez bezdomnych – zapewnienie sobie noclegów, posiłków na koszt państwa (wykorzystanie luki prawnej, brak możliwości wyciągnięcia konsekwencji, złe przygotowanie i zabezpieczenie pomieszczeń przy kontaktach z petentem.
POWIATOWY URZĄD PRACY	
• Dostęp do środków dezynfekujących i ochrony osobistej • Dobra organizacja pracy • Wprowadzenie limitu interesantów	• Brak możliwości pracy zdalnej • Zwiększenie zadań w związku z realizacją zadań w ramach Tarcz antykryzysowych • Praca w godzinach nadliczbowych

Współpraca instytucji pomocowych na różnych poziomach struktury administracyjnej

Wyniki dla Makroregionu II

Badanie dotyczyło współpracy instytucji w czterech obszarach:

a. współpraca instytucji w obrębie danej gminy (jak współpracują instytucje na poziomie jednej gminy)

b. współpraca instytucji sytuujących się w różnych gminach (poziom międzygminny)

c. współpraca instytucji gminnych z instytucjami powiatowymi (poziom powiatu)

d. współpraca instytucji gminnych z instytucjami wojewódzkimi (poziom wojewódzki)

Ocena została dokonana na trójstopniowej skali:

a. brak współpracy

b. współpraca okazjonalna

c. współpraca stała

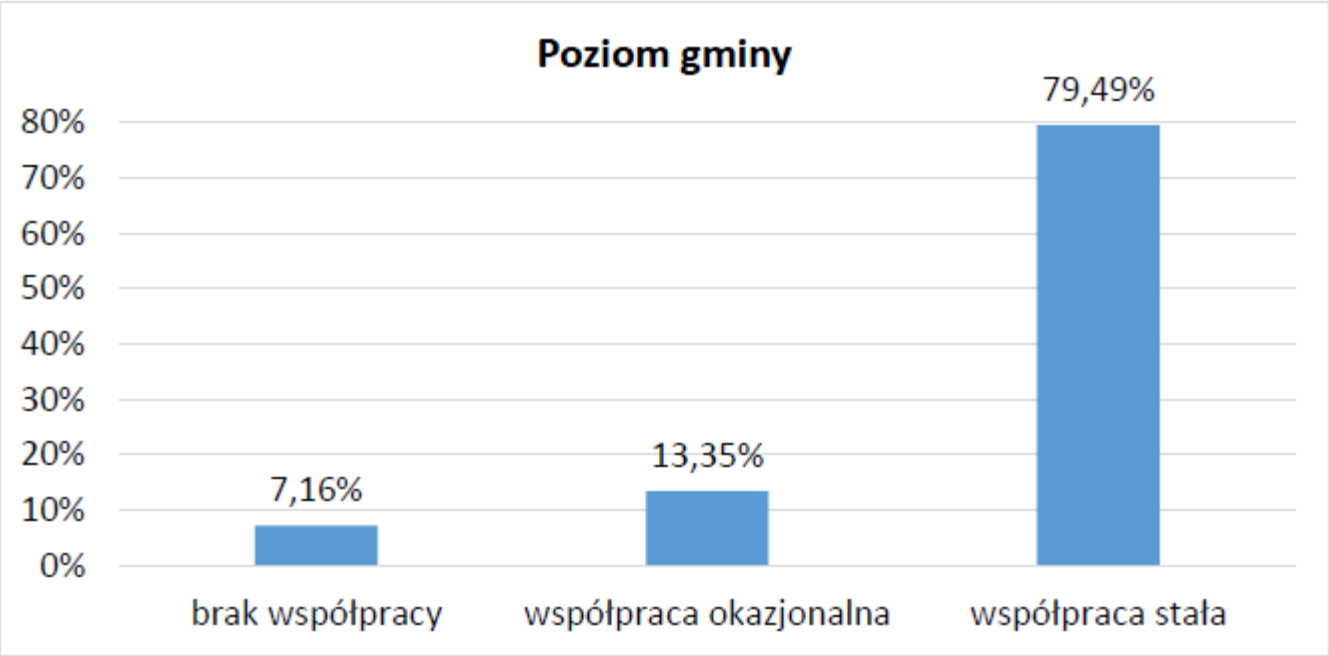
Poziom gminy
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
7,16%
13,35%
79,49%
brak współpracy
współpraca okazjonalna
współpraca stała

N=825

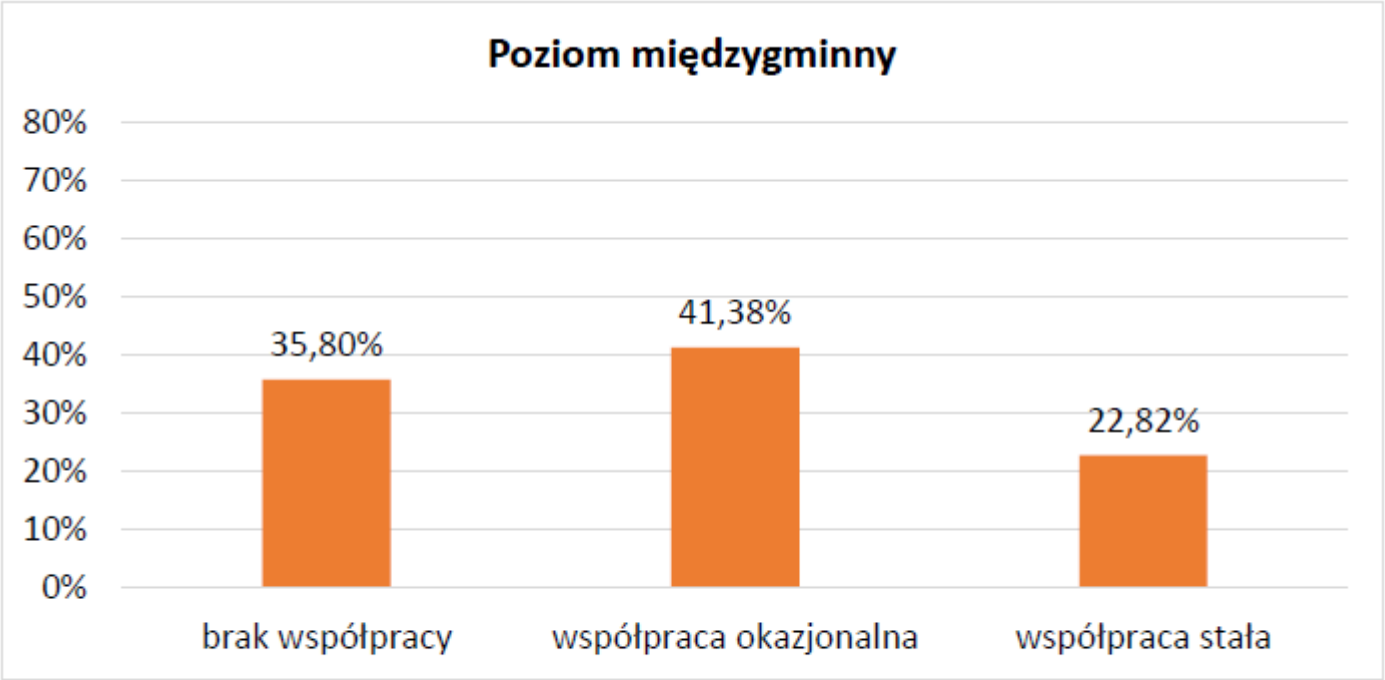
Poziom międzygminny
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
35,80%
41,38%
22,82%
brak współpracy
współpraca okazjonalna
współpraca stała

N=825

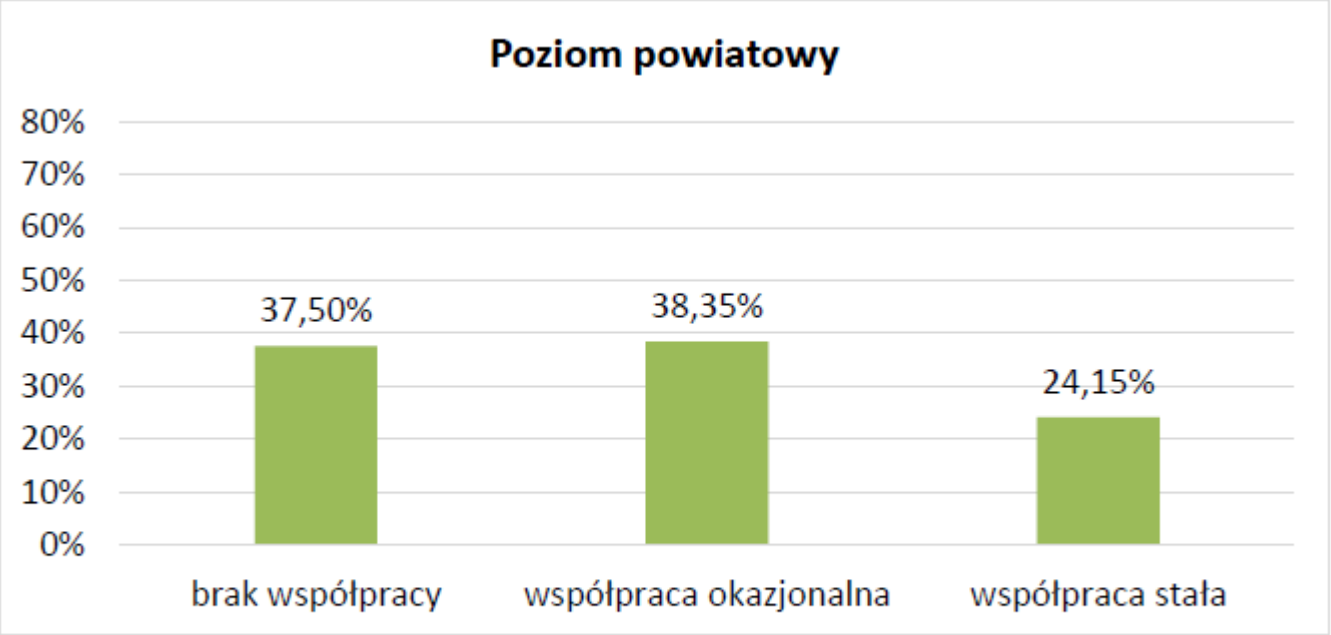
Poziom powiatowy
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
37,50%
38,35%
24,15%
brak współpracy
współpraca okazjonalna
współpraca stała

N=825

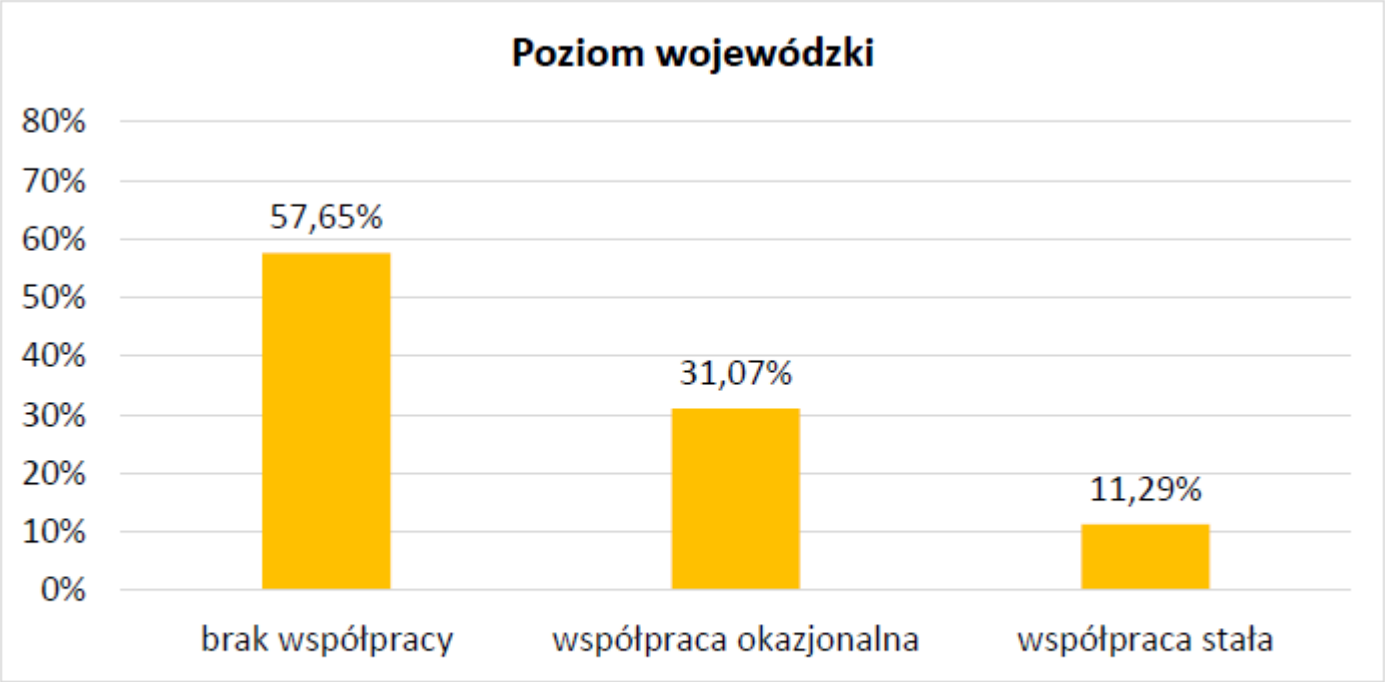
Poziom wojewódzki
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
57,65%
31,07%
11,29%
brak współpracy
współpraca okazjonalna
współpraca stała

N=825

Województwo Kujawsko – Pomorskie

Badanie ilościowe CAPI/PAPI wśród interesariuszy systemu wsparcia formalnego i nieformalnego na rzecz rodzin dysfunkcyjnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, N=101.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Czynniki utrudniające podejmowanie współpracy

Wyniki dla Makroregionu II

Jakie Pana/Pani zdaniem czynniki mogą utrudniać podejmowanie współpracy?	N	Procent
Nadmiar obowiązków mój lub moich współpracowników	420	50,97%
Zbyt duża biurokratyzacja	352	42,72%
Zbytnia formalizacja kontaktu (konieczność wysyłania pism w celu uzyskania odpowiedzi na pytanie vs. osobiste ustalenie odpowiedzi)	241	29,25%
Brak zrozumienia z innymi osobami ze względu na wykonywanie różnych zawodów, pełnienie różnych ról	201	24,39%
Niechęć osób, pracowników z innych instytucji, z którymi mogłaby być nawiązana współpraca	194	23,54%
Niechęć osób, pracowników mojej instytucji/organizacji do współpracy	165	20,02%
Konflikty interpersonalne	163	19,78%
Zapisy prawa	131	15,90%
Trudność w porozumieniu się instytucji: mojej i partnerskiej	76	9,22%
Praca w innych godzinach niż partnerzy	61	7,40%
Brak odpowiedniego finansowania	45	5,46%

Badanie ilościowe CAPI/PAPI wśród interesariuszy systemu wsparcia formalnego i nieformalnego na rzecz rodzin dysfunkcyjnych na terenie województw Makroregionu II, N=825.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

WYNIKI DLA CAŁEGO WOJEWÓDZTWA

Jakie Pana/Pani zdaniem czynniki mogą utrudniać podejmowanie współpracy?	N	Procent
Zbyt duża biurokratyzacja	39	38,61%
Konflikty interpersonalne	26	25,74%
Niechęć osób, pracowników mojej instytucji/organizacji do współpracy	23	22,77%
Brak zrozumienia z innymi osobami ze względu na wykonywanie różnych zawodów, pełnienie różnych ról	21	20,79%
Niechęć osób, pracowników z innych instytucji, z którymi mogłaby być nawiązana współpraca	20	19,80%
Zbytnia formalizacja kontaktu (konieczność wysyłania pism w celu uzyskania odpowiedzi na pytanie vs. osobiste ustalenie odpowiedzi)	20	19,80%
Zapisy prawa	20	19,80%
Praca w innych godzinach niż partnerzy, co utrudnia codzienny kontakt	13	12,87%
Trudność w porozumieniu się instytucji: mojej i partnerskiej	12	11,88%
Brak finansowania np. posiedzeń grup roboczych	6	5,94%

Badanie ilościowe CAPI/PAPI wśród interesariuszy systemu wsparcia formalnego i nieformalnego na rzecz rodzin dysfunkcyjnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, N=101.

Kooperacja EFEKTYWNA I SKUTECZNA

Czynniki ułatwiające współpracę z instytucjami publicznymi

Jakie czynniki Pana/Pani zdaniem mają wpływ na ułatwienie podejmowania współpracy z innymi instytucjami publicznymi?	N	Procent
Sprawny i właściwy przepływ informacji	480	58,25%
Kompetentni pracownicy	380	46,12%
Znajomość zadań realizowanych przez inne instytucje	225	27,31%
Dyspozycyjność i szybkość reakcji przedstawicieli innej instytucji	214	25,97%
Chęć niesienia pomocy	160	19,42%
Jedność celów w podejmowanych działaniach	149	18,08%
Konsekwencja i skuteczność w działaniu partnera	137	16,63%
Gotowość do podejmowania współpracy	107	12,99%
Wieloletnie doświadczenie i znajomość partnera	89	10,80%
Motywacja	77	9,34%
Osobiste poznanie partnera	75	9,10%
Częste osobiste spotkania	69	8,37%
Bliskość terytorialna do partnera	46	5,58%

Badanie ilościowe CAPI/PAPI wśród interesariuszy systemu wsparcia formalnego i nieformalnego na rzecz rodzin dysfunkcyjnych na terenie województw Makroregionu II, N=825.

Czynniki ułatwiające współpracę z instytucjami niepublicznymi

Jakie czynniki Pana/Pani zdaniem mają wpływ na ułatwienie podejmowania współpracy z innymi instytucjami publicznymi?	N	Procent
Sprawny i właściwy przepływ informacji	424	51,46%
Kompetentni pracownicy	319	38,71%
Znajomość zadań realizowanych przez inne instytucje	241	29,25%
Dyspozycyjność i szybkość reakcji przedstawicieli innej instytucji	211	25,61%
Chęć niesienia pomocy	184	22,33%
Jedność celów w podejmowanych działaniach	142	17,23%
Konsekwencja i skuteczność w działaniu partnera	129	15,66%
Gotowość do podejmowania współpracy	118	14,32%
Motywacja	98	11,89%
Wieloletnie doświadczenie i znajomość partnera	88	10,68%
Osobiste poznanie partnera	84	10,19%
Bliskość terytorialna do partnera	66	8,01%
Częste osobiste spotkania	59	7,16%

Badanie ilościowe CAPI/PAPI wśród interesariuszy systemu wsparcia formalnego i nieformalnego na rzecz rodzin dysfunkcyjnych na terenie województw Makroregionu II, N=825.

Efekty współpracy międzyinstytucjonalnej

Wyniki dla Makroregionu II

Jakie są efekty współpracy podejmowanej z innymi instytucjami?	N	Procent
Zwiększenie skuteczności pomocy	498	60,44%
Sprawniejsze załatwianie spraw	460	55,83%
Wymiana wiedzy i doświadczeń	378	45,87%
Łatwiejsza identyfikacja potrzeb	270	32,77%
Zwiększenie zakresu wsparcia możliwego do udzielenia rodzinom	244	29,61%
Komplementarność (uzupełnianie się) działań na rzecz poszczególnych rodzin	168	20,39%
Dostęp do wypracowanych standardów	156	18,93%
Mniej czasu na faktyczną pracę z rodzinami	39	4,73%
Brak spójności w planie działania z konkretną rodziną	25	3,03%
Wydłużenie czasu reagowania na pojawiające się problemy	23	2,79%
Realizacja sprzecznych ze sobą metod pracy z poszczególnymi rodzinami	21	2,55%
Chaos organizacyjny	16	1,70%

*Badanie ilościowe CAPI/PAPI wśród interesariuszy systemu wsparcia formalnego i nieformalnego na rzecz rodzin dysfunkcyjnych na terenie województw **Makroregionu II, N=825**.*

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

WYNIKI DLA CAŁEGO WOJEWÓDZTWA

Jakie są efekty współpracy podejmowanej z innymi instytucjami?	N	Procent
Sprawniejsze załatwianie spraw	47	46,53%
Wymiana wiedzy i doświadczeń	45	44,55%
Zwiększenie skuteczności pomocy	21	20,79%
Zwiększenie zakresu wsparcia możliwego do udzielenia rodzinom	46	45,54%
Dostęp do wypracowanych standardów	20	19,80%
Łatwiejsza identyfikacja potrzeb	24	23,76%
Komplementarność (uzupełnianie się) działań na rzecz poszczególnych rodzin	23	22,77%
Mniej czasu na faktyczną pracę z rodzinami	7	6,93%
Realizacja sprzecznych ze sobą metod pracy z poszczególnymi rodzinami	3	2,97%
Wydłużenie czasu reagowania na pojawiające się problemy	9	8,91%
Brak spójności w planie działania z konkretną rodziną	45	44,55%

Badanie ilościowe CAPI/PAPI wśród interesariuszy systemu wsparcia formalnego i nieformalnego na rzecz rodzin dysfunkcyjnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, N=101.

Wejście klienta w system pomocowy

Wyniki dla Makroregionu II

W jaki sposób nawiązywana jest relacja z osobami, obejmowanymi wsparciem?	N	Procent
Samodzielne zgłoszenie się po pomoc	653	79,25%
Zgłoszenia potrzeby przez inną, niezależną osobę	517	62,74%
Zgłoszenia potrzeby przez inną, współpracującą instytucję/organizację	476	57,77%
Anonimowe zgłoszenie potrzeby (np. e-mail, poczta, telefon)	263	31,92%
Inny sposób	77	9,34%

Badanie ilościowe CAPI/PAPI wśród interesariuszy systemu wsparcia formalnego i nieformalnego na rzecz rodzin dysfunkcyjnych na terenie województw Makroregionu II, N=825.

W jaki sposób nawiązywana jest relacja z osobami, obejmowanymi wsparciem?	N	Procent
Samodzielne zgłoszenie się po pomoc	95	94,06%
Zgłoszenia potrzeby przez inną, niezależną osobę	55	54,46%
Zgłoszenia potrzeby przez inną, współpracującą instytucję/organizację	55	54,46%
Anonimowe zgłoszenie potrzeby (np. e-mail, poczta, telefon)	33	32,67%
Inny sposób	10	9,90%

Badanie ilościowe CAPI/PAPI wśród interesariuszy systemu wsparcia formalnego i nieformalnego na rzecz rodzin dysfunkcyjnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, N=101.

Czynniki ułatwiające pracę instytucji z rodzinami dysfunkcyjnymi

Jakie czynniki Pana/Pani zdaniem mają wpływ na ułatwianie pracy z rodzinami dysfunkcyjnymi?	N	Procent
Kompetencje pracowników	450	54,61%
Odpowiednia diagnoza problemu	332	40,29%
Postawa rodziny	330	40,05%
Szybkość reakcji	276	33,50%
Odpowiednia liczba pracowników	210	25,49%
Wiedza o działaniach innych instytucji	173	21,00%
Zaangażowanie innych instytucji	146	17,72%
Wypracowane standardy pracy z rodziną	93	11,29%
Aktywna polityka społeczna w gminie	70	8,50%
Sposób dokumentowania pracy z rodziną	48	5,83%
Rozwiązania systemowe dotyczące pomocy rodzinie	47	5,70%
Wykorzystanie wystandaryzowanych narzędzi	31	3,76%
Aktywna polityka społeczna w regionie	15	1,82%
Aktywność i mobilizacja partnerów lokalnych	12	1,46%

Badanie ilościowe CAPI/PAPI wśród interesariuszy systemu wsparcia formalnego i nieformalnego na rzecz rodzin dysfunkcyjnych na terenie województw Makroregionu II, N=825.

Jakie czynniki Pana/Pani zdaniem mają wpływ na ułatwianie pracy z rodzinami dysfunkcyjnymi?	N	Procent
Kompetencje pracowników	46	45,54%
Szybkość reakcji	42	41,58%
Postawa rodziny obejmowanej wsparciem	38	37,62%
Odpowiednia diagnoza problemu	32	31,68%
Odpowiednia liczba pracowników w instytucji	22	21,78%
Wiedza o działaniach podejmowanych przez inne instytucje na rzecz tej rodziny	22	21,78%
Zaangażowanie innych instytucji i organizacji w realizację wsparcia	15	14,85%
Aktywna polityka społeczna w gminie	15	14,85%
Korzystanie z wypracowanych standardów pracy z rodziną	12	11,88%
Sposób dokumentowania pracy z rodziną	9	8,91%
Możliwość analizowania sytuacji rodziny z wykorzystaniem wystandaryzowanych narzędzi	7	6,93%
Wdrożone rozwiązania systemowe dotyczące pomocy dla rodzin	5	4,95%
Aktywność i mobilizacja partnerów lokalnych	3	2,97%
Aktywna polityka społeczna w regionie (województwie)	2	1,98%

Badanie ilościowe CAPI/PAPI wśród interesariuszy systemu wsparcia formalnego i nieformalnego na rzecz rodzin dysfunkcyjnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, N=101.

WYNIKI BADAŃ → MODEL

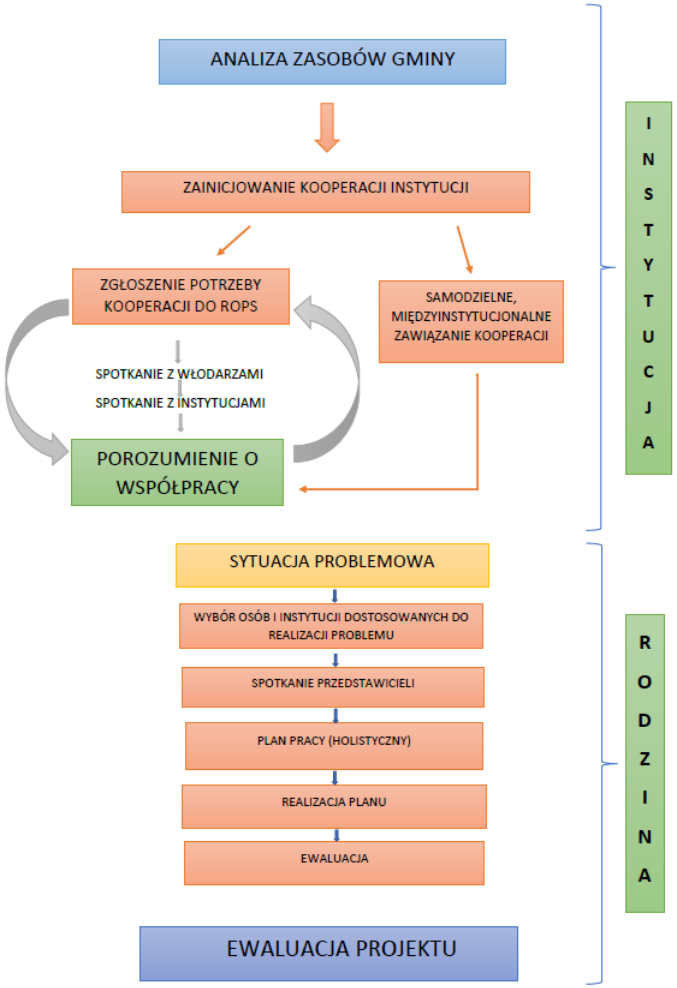

Na tle obostrzeń i ograniczenia możliwości bezpośredniej pracy między klientem a instytucją pomocową ukazały się różnorakie trudności, które można podsumować:

- Trudności diagnostyczne rodzin, ze względu na niechęć rodzin do przyjmowania specjalistów w domu.
- Ograniczone praca specjalistów. W niektórych przypadkach na przestrzeni od marca do lipca z rodziną pracował tylko pracownik socjalny, ponieważ dostęp do specjalistycznych usług był ograniczony.
- Niemożność realizowania celów ze względu na ograniczony dostęp do placówek terapeutycznych, medycznych i innych specjalistycznych.
- Jeszcze mniejsza dostępna liczba pracowników OPS i specjalistów niż zazwyczaj ze względu na sprawowanie przez nich opieki nad dziećmi i kwarantanny.
- Trudności w dotarciu klientów do instytucji powiatowych ze względu na ograniczoną komunikację publiczną w okresie pandemii.
- Pracownicy oddelegowani do projektów nie mieli czasu na inne działania, w tym projektowe związane z pilotażem.
- Ograniczona współpraca ze szkołami od czasu zakończenia roku szkolnego (w niektórych przypadkach także w okresie pandemii, ze względu na to, że dziecko nie było na terenie szkoły).

- Na tle sytuacji pandemicznej zaobserwowano także pozytywne aspekty działania instytucji takie jak:
- Elastyczność działania OPS
- Tworzenie nowych ścieżek komunikacji z klientem i innymi instytucjami
- Przekształcenie instytucji pod kątem rozpoczęcia pracy zdalnej
- Samodzielność pracowników i umiejętność organizacji pracy w jej nowych warunkach

SPRAWDZA SIĘ W PRACY MODELOWEJ:

- podział zadań pomiędzy instytucje i realizacja według ustaleń
- zauważane zmiany w rodzinach pod wpływem wielowymiarowej pracy ze specjalistami różnych polityk sektorowych
- spotkania nastawione są na proces, integrują i pomagają w dalszej współpracy
- pracownicy różnych instytucji mają okazję się poznać wzajemnie i za sprawą tego współpraca przebiega sprawniej
- zwiększenie motywacji do pracy (skuteczność współpracy)
- większy przepływ informacji
- ujednolicenie działań różnych instytucji na rzecz tej samej osoby/ rodziny
- możliwość formalnej współpracy między instytucjami
- nawiązanie kontaktów z przedstawicielami różnych instytucji w różnych gminach i na szczeblu gmina - powiat
- zwiększenie bazy zasobów o wiedzę i umiejętności partnerów
- szybsze działanie ze względu na większą liczbę specjalistów i bardziej celowane zadania
- łatwiejszy dostęp do specjalistów dla rodziny, a specjalista zapoznany z całościowymi trudnościami rodziny

DO DALSZEJ PRACY I KOREKT

- Istnieje potrzeba zwiększania świadomości potrzeby holistycznej pracy wśród decydentów, a także ich większego zaangażowania zarówno po stronie instytucji jak i gminy
- Potrzeba przepisów doprecyzowujących i regulujących współpracę, zwłaszcza angażujące wszystkie służby, np. zdrowia, edukację, sądownictwo oraz pełniejszego przestrzegania bieżącego prawa
- Potrzeba dopracowania przepisów wewnętrznych (np. instrukcji) regulujących kanały komunikacji dla różnych instytucji w tym o ograniczonej możliwości udzielania informacji
- Zwiększenie faktycznego zaangażowania przedstawicieli instytucji innych niż OPS
- Utworzenie i popularyzacja narzędzi komunikacyjnych zgodnych z przepisami dotyczącymi wymiany informacji i danych wrażliwych pomiędzy instytucjami
- Elastyczniejsze dopasowywanie modelu do pracy w poszczególnych gminach np. kwestia roli koordynatora (każdy OPS powinien sam wybrać czy potrzebuje taką osobę).
- Niemal w każdej gminie podkreślano, że problemem są rotacje pracowników i to stanowi trudność w ustalaniu wspólnego planu pracy z rodziną lub ciągłości działań. Działania należy dostosować do rotacyjności pracowników.

REKOMENDACJE

- Dążenie do holistycznej pracy specjalistów, która znacznie skraca czas pracy z rodziną w procesie realizacji założonych celów oraz daje bardziej kompleksowe wsparcie niż działania pojedynczych jednostek
- Zaangażowanie specjalistów innych instytucji niż OPS w celu wsparcia nie tylko rodziny, ale także pracownika socjalnego/ asystenta w pracy z rodziną i możliwość konsultacji w zakresie swoich wątpliwości lub obaw związanych z jakąś dziedziną życia osób z którymi współpracuje.
- Zdjęcie/podzielenie się społeczną odpowiedzialnością za los rodziny i osoby wymagającej wsparcia, którą obarczony jest z pracownik socjalny.
- Dbanie o relacje interpersonalne pomiędzy pracownikami tej samej i innych instytucji, bo przebieg pilotażu w głównej mierze zależał od tego, jakie były relacje interpersonalne między specjalistami oraz na ile współpraca była rozwinięta przed projektem. W niektórych gminach niewiele się zmieniło, bo pracowano w niej w podobny sposób jak wskazywał model, a w części dzięki projektowi i spotkaniom część specjalistów dopiero się poznała się i zaczęła pracować ściślej.
- Wsparcie OPS-ów w roli lidera w zakresie pomocy społecznej. W trakcie trwania pilotażu cześć OPS-ów zmieniło spojrzenie na swoją rolę lidera i mimo wcześniejszego negatywnego nastawienia do projektu i obawy przed dodatkowymi zadaniami uznali, że naturalnie OPS jest centrum, które ma największe możliwości w zakresie holistycznego wsparcia osoby i koordynacji pomocy.

- Zawiązywanie formalnych Porozumień.
- Porozumienie stało się narzędziem, za sprawą, którego łatwiej było organizować współpracę pomiędzy instytucjami, które dotąd nie współpracowały w trybie stałym z OPS. „Łatwiej zadzwonić i powiedzieć: „Dzwonię z projektu, niż sama z siebie kolejny raz wiedząc, że ktoś nie chce współpracować." (koordynator OPS)
- Omawianie problemów rodziny holistycznie podczas spotkań na żywo lub on-line zamiast przekazywania informacji na papierze. Rozmowa specjalistów twarzą w twarz i szczegółowe omówienie rodziny sprawia, że każdy czuje się odpowiedzialniejszy za te osoby, niż kiedy dostaje informacje na papierze.
- W spotkaniach powinni uczestniczyć nie tylko specjaliści najbliżsi rodzinie, ale czasem również decydenci (dyrektorzy placówek), bo wówczas pewne sprawy można przyspieszyć i omija się formalne informowanie przełożonego.
- Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu u pracowników pomocowych. Problemem jest też wypalenie zawodowe części pracowników pomocowych i niechęć do zmian. Jest to przestrzeń do dalszych działań wspierających dla pracowników OPS.

- Unikanie konfliktów i konstruktywne ich rozwiązywanie. Grupy współpracujące wskazywały, że najważniejsza we współpracy jest chęć poszczególnych osób, a tę często zabija konflikt w placówce lub brak wsparcia ze strony przełożonych.
- Dobór formy koordynacji działań do potrzeb instytucji. OPS powinien dobrać sobie formę koordynacji działań pomocowych na taką, która będzie optymalna i pasująca do stylu pracy w placówce i gminie (pomiędzy instytucjami) np. OPS może być koordynatorem wsparcia rodzin, natomiast animatorem współpracy może być przedstawiciel dowolnej instytucji w gminie.
- Uzupełnianie składu GGK w zależności od potrzeb o kolejnych przedstawicieli: sądownictwa, OPS, policji, edukacji, służby zdrowia, PUP, organizacji pozarządowych świadczących usługi społeczne, sportu, kultury oraz PCPR
- Oddzielenie pracy socjalnej od innych zadań
- Wzmocnienie roli asystentów rodziny, którzy w niektórych placówkach wciąż są pracownikami „niższej kategorii" niż pracownik socjalny

Dziękuję

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny